

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 1

1 Utorak, 16. jul 2024.

2 [Javna sednica]

3 [Optuženi ulaze u sudnicu]

4 --- Po početku zasedanja u 9:00h

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim sudskog
6 službenika da najavi predmet.

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobro jutro, časni sude. Ovo
8 je predmet KSC-BC-2020-06, specijalizovani tužilac protiv
9 Hashima Thačija, Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa
10 Krasniqija.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Konstatujem da su
12 svi optuženi prisutni u sudnici.

13 Pre nego što nastavimo sa saslušanjem svedoka 04752,
14 imamo jedno preliminarno pitanje.

15 Juče je Thačijeva odbrana uložila prigovor na dokazne
16 predmete koje će koristiti za ispitivanje -- ponovno --
17 dopunsko ispitivanje svedoka 04752. Panel je odobrio te
18 dokaze, a u svetlu toga, Thačijeva odbrana je tražila da panel
19 primeri iste principe na sve dokumente koje odbrana želi da
20 doda u svoje iznje svedoka, nakon sudskih pitanja i da s -- i
21 da se ukine obaveza odbrane da traži dopuštenje da se ti
22 dokumenti dodaju u pred -- dokazne predmete koju oni predlažu.

23 Panel podseća da je dozvolio dodatno ispitivanje u skladu
24 sa pravilom 127(3), stavom 111 iz naloga iz vođenja postupka i
25 da je to ispitivanje dozvoljeno samo po onim pitanjima koja

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Proceduralna pitanja (Poluzatvorena sednica)

Strana 2

1 nastanu u vezi sa unakrsnim ispitivanjem, uz dozvolu panela.
2 Ukoliko strana koja poziva svedoka želi da predoči još neke
3 dokumente svedoku tokom dodatnog ispitivanja, mora da najavi
4 te dokumente odmah po završetku unakrsnog ispitivanja i ne
5 mora da traži odobrenje od panela.

6 Panel takođe podseća, da je dozvolio ispitivanje uz
7 dozvolu panela u skladu sa stavom 11(2), naloga o vođenju
8 postupka, ukoliko to pitanje nastane posle unakrsnog
9 ispitivanja i dodatnog ispitivanja, u kome se pokrenu
10 kompleta nova pitanja.

11 Ukoliko neka strana želi da jo neke dokumente predoči
12 svedoku tokom ispitivanja, onda te dokumente mora da najavi
13 odmah po završetku ispitivanja od strane pretresnog panela i
14 ne mora da traži dopuštenje. Bilo koji dodatni dokumenti onda
15 podležu odobrenju od ovog panela.

16 G. Mišetić, vi imate komentar ili pitanje?

17 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da, časni sude, ali molim da pređemo
18 na poluzatvorenu sednicu.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim poluzatvorenu
20 sednicu.

21 [Poluzatvorena sednica]

22 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Proceduralna pitanja (Poluzatvorena sednica)

Strana 3

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20 [Javna sednica]

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, sad smo ponovo na
22 javnoj sednici.

23 [Svedok ulazi u sudnicu]

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro jutro, g.

25 Zyrapi.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 4

1 SVEDOK: [Prevod] Dobro jutro.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Podsećam vas još
3 jedanput da pokušate da odgovorite na pitanja u kratkim
4 rečenicama. Ukoliko ne razumete pitanje, zamolite da vam se to
5 pojasni i oni će to uraditi. Isto tako, molim vas da navedete
6 na osnovu čega imate određena saznanja o kojima govorite.

7 Molim vas da govorite u mikrofón i da sačekate pet
8 sekundi pre nego što počnete da odgovarate i da govorite sporo
9 kako bi prevodioci mogli da vas prev -- prevedu.

10 Ukoliko su vam potrebne pauze, molimo vas da nam skrenete
11 pažnju i izaći ćemo vam u susret.

12 Podsećam vas da ste i dalje pod oz [sic] -- obavezom da
13 govorite istinu u skladu sa svečanom izjavom svedoka.

14 Kao što sam vam rekao prošle nedelje, ne morate da
15 odgovarate na pitanja koja su inkriminištuće prirode po vas,
16 sem ukoliko vam panel ne naloži da odgovorite. Ukoliko bude
17 takvih pitanja, o tome će vam skrenuti pažnju panel ili vaš
18 dodeljeni branilac i onda ćemo to rešavati u smislu da li ćete
19 biti prinuđeni da odgovarate na to pitanje ili ne.

20 Sada nastavljamo sa dodatnim ispitivanjem tužilaštva.

21 Dobro jutro, gđo tužioče.

22 GĐA LAWSON: [Prevod] Hvala.

23 SVEDOK: BISLIM ZYRAPI [Nastavak]

24 [Svedok odgovara posredstvom prevodioca]

25 Dodatno ispituje gđa Lawson: [Nastavak]

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 5

1 O. Dobro jutro.

2 P. Sada ću se osvrnuti na period kad ste vi boravili van
3 Kosova u septembru i oktobru 1998. godine. Branilac g.
4 Krasniqiija vam je pročitala odgovarajuću informaciju iz
5 pripremne beleške i to u redu T18026. Prema tome, sada ću vam
6 postaviti neka pitanja, kako bismo obradili informaciju o kojoj
7 -- koja vam nije bila pročitana.

8 Dok ste se nalazili izvan Kosova tokom tog perioda, da li
9 ste imali direktan kontakt sa glavnim štabom koji se nalazio
10 na Kosovu?

11 O. Ne.

12 P. I iako Fatmir Limaj u tom trenutku nije bio član glavnog
13 štaba, jeste li imali direktan kontakt sa njim tokom tog
14 perioda?

15 O. Ne.

16 P. Da li je bilo drugih članova glavnog štaba, pripadnika
17 glavnog štaba, koji su se nalazili van Kosova i koji su vas
18 izveštavali o tome šta se događa na Kosovu u tom periodu?

19 O. Glavni komandant Adem [kao što je prevedeno] -- Azem Syla
20 se nalazio izvan Kosova.

21 P. Je li bilo drugih pripadnika glavnog štaba koji su se
22 nalazili izvan Kosova, a sa kojima ste vi imali kontakt i koji
23 su se obaveštavali o tome šta se događa na Kosovu?

24 O. Ne.

25 P. Jeste li imali kontakt sa Kadrijem Veselijem tokom tog

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 6

1 perioda?

2 O. Imao sam kontakt sa Kadrijem Veselijem, pošto sam se
3 vratio sa zapada i tada smo počeli pregovore, diskusije sa
4 Bukošijevom vladom, ali pre toga, nisam bio u kontaktu sa
5 njim.

6 P. Pokazana vam je izjava Mensura Kasumija, i htela bih sada
7 da vam postavim još nekoliko pitanja o tome.

8 Prvo, da li je Mensur Kasumi ikad bio zadužen za
9 direkciju za operativna pitanja OVK?

10 O. Ne. Nikad nije bio na čelu te direkcije, ali jeste bio
11 pripadnik koji je radio u to -- u toj direkciji. Ja sam ga po
12 pov -- ja sam ga zamolio da pre povratka Veselija on vodi G2
13 pitanja, kontraobaveštajna pitanja, i da me informiše o
14 kretanjima srpskim snagama i o njihovim ukupnim snagama u to
15 vreme.

16 P. U redu. U stavu 6, gde je on rekao da je bio na čelu ovog
17 -- ove direkcije za operativna pitanja, mora da se radi o
18 grešci.

19 A sada bih htela da vas pitam nešto. U aprilu 1999.
20 godine, posle formiranja privremene vlade, kada g. Kasumi kaže
21 da je postao načelnik ZKZ-a.

22 Da li je u to vreme po formiranju privremene vlade, već
23 bio formiran i SHIK?

24 O. Uz formiranje privremene vlade, počelo je i osnivanje
25 SHIK-a.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 7

1 P. Dakle, Kadri Veseli je prešao i postao načelnik SHIK-a.

2 Je li to tako?

3 O. Tako je.

4 P. Da li znate, ko je bio -- koje kadrove je imao SHIK. Da
5 li je bilo ko prešao u tu organizaciju zajedno sa Kadrijem
6 Veselijem?

7 O. Ne znam o tome ništa. Ako je reč o periodu kada se on
8 vratio i kada je otpočelo bombardovanje, ja ne znam ko je bio
9 blizak sa njim u to vreme.

10 P. U redu. Sada menjam temu i vraćamo se u leto 1998.
11 godine. Da li su pripadnici glavnog štaba imali jedinicu za
12 obezbeđenje koju su koristili u to vreme?

13 O. U leto 1998. godine, za to su uglavnom bili zaduženi
14 pripadnici 121. brigade. Dakle, vojnici bi bili u pratnji i
15 obezbeđivali kretanje glavnog štaba, a ako je pak bila reč o
16 zoni Paštrik, o planinama Beriša, ili o Drenici, onda bi
17 obezbeđenje -- za obezbeđenje bili zaduženi vojnici iz tog
18 područja, ili iz nekih drugih zona.

19 P. A, da li su te jedinice ponekad putovale i pratile
20 članove glavnog štaba, kada su išli iz jedne u drugu zonu?

21 O. Da. Ako smo išli iz jedne zone u drugu, onda bi vojnici
22 te zone bili u našoj pratnji. Dakle, ukoliko bi nas pratili
23 vojnici iz zone Paštrik, znači bili smo u obilasku zone
24 Paštrik, onda bi nas vojnici iz te zone pratili do recimo
25 Drenice, a onda bi vojnici iz zone Drenice preuzeli tu dužnost

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 8

1 i tako dalje.

2 P. Dakle, kada su članovi glavnog štaba išli u Dukađin na
3 Metohiju, u julu 1998. godine, da li su pripadnici jedinice
4 Beriša bili u njihovoj pratnji i sa njima putovali u Dukađin.

5 O. Pa, ne mogu tačno da se setim tog slučaja. Vojnici iz
6 122. Brigade, iz Mališeva, su nas pratili od planina Beriša,
7 do granice Dukađina, a onda od granica Dukađina su nas
8 preuzeli vojnici iz te zone. Ponekad bi u našoj pratnji bila
9 jedinica pod komandom Alusha Agushija. I oni bi nas pratili u
10 području Dukađina, ukoliko smo išli u zonu Paštrik ili u zonu
11 Drenica. Dakle, toga se sećam.

12 GĐA LAWSON: [Prevod] Onda, uz dopuštenje panela ću sada
13 pročitati kratak odlomak vašeg svedočenja u predmetu
14 Haradinaj, a oznaka za taj deo transkripta je IT0484, skra
15 [sic] -- transkript 3256, strana 3286 na engleskom, a na
16 albanskom je strana trideset i jedna -- [kao što je prevedeno]
17 stra -- 31. stranica.

18 P. Vama je bilo postavljeno pitanje:

19 "I onda vam je -- onda ste nam rekli da su vas u
20 Jablanicu pratili svo -- vojnici iz zone Berisha. Je li to
21 tačno?

22 "O. Da."

23 "P. Mogu li da formulišem pitanja na ovaj način. Jesu li
24 oni, da tako kažem, pozajmljivali vojnike iz jedinice Beriša,
25 da bi ih pratili u Jablanicu?"

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 9

1 O. Pa, ne znam šta mislite pod izrazom pozajmljivali,
2 ali to je bila jedinica koja je čuvala glavni štab tamo i to
3 je bila jedinica koja je pratila glavni štab na tom putu,
4 jedinica za obezbeđenje."

5 Je li to tačno?

6 O. Da, tako je. Kao što sam ranije rekao, postojala je
7 jedinica pod komandom Alusha Agushija i oni su bili iz zone
8 Dukadžin, u to vreme, dakle to je bila jedinica koja je nas
9 pratila iz zone Dukadžin u zonu Beriša.

10 P. I upravo ste spomenuli tu jedinicu pod komandom Alusha
11 Agushija. Je li to jedinica koju ste ponekad oslovljavali sa
12 Mala jedinica. Ranije, tokom vašeg svedočenja?

13 O. Da. Tako je. Mala je nadimak Alusha Agushija.

14 P. U kom otprilike periodu je ta jedinica Mala dejstvovala
15 pod pokroviteljstvom glavnog štaba?

16 O. Koliko se sećam, od momenta kad sam ja tamo otišao u
17 julu, to je bila jedinica za pratnju tokom čitavog avgusta,
18 septembra 1998. godine, a kad sam se vratio na Kosovo, ta
19 jedinica je i dalje bila tamo. Koje odgovornosti je imala ta
20 funkcija? Već ste rekli da je bila zadužena za pratnju, a koje
21 je još odgovornosti imala?

22 O. Pored obaveze da bude u pratnji, ta jedinica je uglavnom
23 bila stacionirana u Dukadžinu, ne sećam se u kom selu, ali
24 dejstvovali su u toj zoni.

25 P. Postavljeno vam je pitanje o tome, da li su članovi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 10

1 glavnog štaba mogli da koriste satelitske telefone u leto
2 1998. godine. Htela bih da vam pročitam kratak odlomak iz
3 teksta jednog novinara koji se nalazio u Likovcu i u Drenici
4 od kraja juna, do septembra 1998. godine.

5 GĐA LAWSON: [Prevod] Molim da nam se na ekran stavi dokaz
6 SPOE00209434-ET. Potrebna nam je prva stranica, dakle stranica
7 209451.

8 P. Dakle, prvi odlomak koji ću vam pročitati je iz kraja
9 juna 1998. godine. Čitam otprilike sa sredine, iz sredine
10 stranice na engleskom.

11 "Tu su neke bele plastične stolice koje stoje ispre --
12 ispod drveta šljive.

13 'Srbi, počinje Luli, kada smo seli, nikada vas neće
14 pustiti da odete, nikada.'

15 On vadi nešto što liči na *laptop* kompjuter, otvara i
16 okreće ga ka gore."

17 I to je prvi put da sam ja video satelitski telefon. Da
18 li je tačno da satelitski telefon izgleda otprilike kao *laptop*
19 kompjuter?

20 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Časni sude, ja ulažem prigovor, jer
21 je tužilaštvo u glavnom ispitivanju -- se osvrtao na izjavu
22 svedoka po pravilu 154, deo 14, strana 12, o tome kada su
23 tačno stigli ti satelitski telefoni i ukoliko ona to sada
24 radi, da bi konstatovala da svedok ranije nije govorio istinu,
25 onda je to trebalo da uradi u glavnom ispitivanju, a ne sada.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 11

1 GĐA LAWSON: [Prevod] Časni sude, kada sam pitala u
2 glavnom ispitivanju svedoka kada je on lično prvi put imao
3 pristup satelitskom telefonu, a onda je u unakrsnom
4 ispitivanju bilo postavljeno pitanje da li su drugi članovi
5 glavnog štaba imali pristup tome.

6 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Ja sada ne govorim o tome kakva su
7 pitanja postavljana svedoku tokom glavnog ispitivanja. Kažem
8 da u toku informativnog razgovora sa tužilaštvom, u ovom
9 dokumentu koji sam ja citirao, je to pitanje bilo postavljeno
10 svedoku, a onda se ne to osvrnulo i tokom glavnog ispitivanja.
11 I bilo je vrlo konkretno, dakle, da li su imali pristup tim
12 telefonima od jula do novembra i onda šta je bilo u decembru.

13 Dakle, to nije nešto što je pokrenuto u unakrsnom
14 ispitivanju, već u glavnom ispitivanju tužilaštva.

15 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se odbija.
16 Možete da nastavite, g. Lawson.

17 GĐA LAWSON: [Prevod]

18 P. Dakle, moje pitanje je bilo, da li je tačno da su
19 satelitski telefoni ličili na *laptop* kompjutere?

20 O. Da, to je tačno. Imali su dva dela. Jedan deo je bio kao
21 poklopac koji se otvarao na *laptop* kompjuteru, samo što nije
22 imao ekran, a onda pored toga je bila i antena, koju ste
23 morali da pozicionirate tako da dobije signal.

24 GĐA LAWSON: [Prevod] Molim vas sada da pogledamo stranicu
25 9465.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 12

1 P. I sada opet čitam otprilike iz sredine stranice gde se
2 kaže:

3 "Jedan mladi čovek me odvodi ka čoveku u zelenom mantilu,
4 koji razume nemački i smeje se strpljivo zbog mojih
5 frustracija, zato što je Luli nestao i niko više nije
6 odgovoran za mene.

7 'Čuo sam za vas', on meni kaže mirnim glasom. 'Luli nije
8 ovde. Za nekoliko dana ćete dobiti više informacija. Uko [sic]
9 želite -- ukoliko želite da pitate -- da traži - da mene
10 potražite, ja se zovem Gjarpri, a to znači Zmija.'

11 "Gjarpri me vodi do vozila sa satelitskim telefonom koji
12 se nalazi pri dnu. Ja sam nazvao kuću i razgovarao sam sa
13 svojim roditeljima."

14 GĐA LAWSON: [Prevod] A, sada molim vas da pređemo na
15 stranu 9472, gde ću vam pročitati sledeći odlomak iz septembra
16 1998. godine.

17 P. A sada čitam iz drugog dela stranice na engleskom.

18 "Uveče se pojavljuje Gjarpri i kaže ja ću ga pratiti
19 Djopu i Kapusha do drugog mesta. On deluje triumfalno i šali
20 se kako on jedini u automobilu koji ne hramlje.

21 Djopa vozi tako da ne znam koliko dugo će opstati.
22 Točkovi se zaglavljaju u blatu, blato pršti na sve strane.
23 Uskoro stižemo do nekog sela. Na brdu Gjarpri me moli da idem
24 za njim u neku kuću, pali se parafinska lampa i iza jedne
25 zavese, nalazi se satelitski telefon.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 13

1 'Koji je broj telefona, pita on.'

2 Kažite nam molim vas, ko je imao nadimak Gjarpri?

3 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Časni sude, ja ponovo ulažem
4 prigovor, a sada na drugom osnovu. Dakle, o ovome se govorilo
5 u razgovoru koji je tužilac imao sa ovim svedokom i trebalo je
6 ovo pitanje da bude postavljeno u glavnom ispitivanju. Sada se
7 to radi u dodatnom ispitivanju, u trenutku kada odbrana ne
8 može ništa da učini po tom pitanju. Dakle, mi zbog toga
9 ulažemo prigovor.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se odbija.

11 Izvolite, g. Lawson.

12 GĐA LAWSON: [Prevod]

13 P. Ko je imao nadimak Gjarpri?

14 O. Hashim Thaçi je imao nadimak Gjarpri.

15 P. A, ko je imao nadimak Kapush?

16 O. Pa, nije Kapush, nego verovatno Kapuk [kao što je
17 prevedeno]. To je bio nadimak koji je koristio komandant
18 brigade Muja Krasniqi.

19 P. A, ko je koristio nadimak Qopa?

20 O. Pa, ne znam, zato što je bilo nekoliko ljudi, dvoje ili
21 troje koji su hramali i koji su mogli da koriste -- koji su
22 mogli da imaju taj nadimak, tako da ne znam o kome se
23 konkretno radi u tom slučaju.

24 P. A, koga vi znate ko je bio -- ko je imao taj nadimak

25 Qopa, ako je hramao?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 14

1 O. Sahit Jashari je hramao, Sabit Geci je hramao, zatim u
2 zoni Nerodimlje, bio je isto jedan čovek čiji je nadimak bio
3 Qopa, ali ne znam mu ime.

4 P. U redu. Već ste spomenuli da su i Sabit Geci i Musa
5 Krasniqi bili ranjeni i da su bili prebačeni u Albaniju na
6 lečenje, otprilike u septembru 1998. godine, zar ne?

7 O. Tako je.

8 GĐA LAWSON: [Prevod] I konačno, molim vas da pogledamo
9 stranicu 9462.

10 P. Pročitaću šta piše pri vrhu stranice:

11 "Kasnije tog jutra, jedan oficir je ušao u spavaonicu,
12 bio je visok, jak, imao gustu bradu i beretku, čovek kaže da
13 se zove Femi i da je komandant u tom kraju."

14 Zatim ću preskočiti dva reda i citiram:

15 "Pitao sam Femija da li može da se pozove norveška
16 ambasada u Beogradu. On je izašao, uzeo satelitski telefon iz
17 automobila i gurnuo ga kroz prozor. Nakon par pokušaja, uspeo
18 sam da se čujem sa ambasadorom. Čini se da je on bio donekle
19 zbunjen zbog poziva, ali shvata da ne mogu da kažem gde sam u
20 Drenici." Kraj citata.

21 Da li je u zoni Drenica postojao komandant po imenu Femi?

22 O. Da. Komandant brigade, Femi Lladrovci.

23 P. Da li je tačno da je on bio visok i imao bradu?

24 O. Da.

25 GĐA LAWSON: [Prevod] Molim da se prikaže P01426. Mislim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislrim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 15

1 da će biti potrebno da se malo zumira.

2 P. Ali u koloni 6, vidimo ime Femija Lladrovcija, a sa leve
3 strane vidimo da je datum maj 1998. Da li je Femi Lladrovci
4 imao satelitski telefon?

5 O. Ne znam.

6 GĐA LAWSON: [Prevod] Časni sude, molim da se usvoje tri
7 stranice iz prethodnog dokumenta o kojima je svedok govorio.
8 To su stranice koje na kraju imaju brojeve 9449, zatim 9472 i
9 9462.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li ima
11 prigovora?

12 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Isti prigovor kao i ranije. To je
13 trebalo da se uradi tokom glavnog ispitivanja, sada ne možemo
14 unakrsno o tome da ispitujemo.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] SPOE00209434-ET.

16 G. EMMERSON: [Prevod] Pre nego što donesete odluku --
17 Mogu li da vas pitam, da li ćemo moći da unakrsno
18 ispitujemo nakon dodatnog ispitivanja?

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ja ne bih mogao to
20 sad da kažem.

21 G. EMMERSON: [Prevod] Jasno je da ima stvari koje
22 proizlaze iz ovog materijala, o kojima bih želeo da razgovaram
23 sa svedokom.

24 I sada se nalazimo u čudnoj situaciji. Ovo se tek sad
25 predočava i vi ste ranije dozvoljavali da se postavljaju

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 16

1 pitanja nakon što se završi dodatno ispitivanje.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Haj'te da najpre
3 završimo sa ovom -- sa ovim, pa ćemo videti kakva je situacija
4 i onda možete ponovo da zatražite da ispituujete.

5 G. EMMERSON: [Prevod] U redu.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dakle, da li je to
7 ispravni opseg?

8 GĐA LAWSON: [Prevod] Da.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To su dakle
10 stranice 9449, 9472 i 9462.

11 GĐA LAWSON: [Prevod] Da, hvala.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prihvata se i
13 dodeljuje broj dokaznog predmeta.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti P01449, označeno
15 kao 'poverljivo'.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

17 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Časni sude, budući da ne možemo da
18 unakrsno ispituujemo, mi bismo zatražili da tužilac predoči
19 svoju tezu svedoku u vezi sa ovim o čemu ga ispituje.

20 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] G. Mišetiću, u stavu 112 naloga o
21 vođenju postupka, konkretno se govori o dodatnom unakrsnom
22 ispitivanju i tu stoji da će:

23 "Panel dopustiti takvo ispitivanje, ukoliko je predočen
24 dodatni materijal tokom dodatnog ispitivanja ili unakrsnog
25 ispitivanja neke od strana."

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 17

1 Tako da vi možete da tražite ispitivanje po tom osnovu.

2 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da, ali branilac Emmerson je
3 pokrenuo to i mislim da je jasno da nije još uvek jasno da li
4 ćemo imati tu priliku, ali želeo sam da ovo kažem za zapisnik,
5 da unesem -- da iznesem prigovor.

6 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] O tome će blagovremeno biti
7 doneta odluka.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Možete da
9 nastavite.

10 GĐA LAWSON: [Prevod] Ti dokazi mogu biti označeni kao
11 javni.

12 Molim da se izmeni stepen tajnosti.

13 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Hvala, časni sude. P01449 će
14 biti sa stepenom tajnosti 'javno' i verzija na engleskom i na
15 albanskom. Hvala.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

17 GĐA LAWSON: [Prevod] Molim da se prikaže P01267.

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Da li želite da se prikaže
19 transkript ili video snimak?

20 GĐA LAWSON: [Prevod] Da. Htela bih da pogledamo prvi
21 minut video snimka.

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dakle, prikazaće se samo video
23 snimak?

24 GĐA LAWSON: [Prevod] Video snimak i transkript na
25 engleskom. Hvala.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 18

1 [Video snimak]

2 PREVODILAC: [Glas prevodioca] "Kada je -- su ubijeni
3 ljudi, Jashari i 14 vojnika, uključujući i Agima Qelaja, došli
4 su u kancelariju vlade u bonu. Toga se sećam kao da je danas
5 bilo. Tu su takođe bili Bislím kao i obično, Salih, Kemal
6 Shaqiri, Rrustem Berisha. Svi su bili spremni da idu na liniju
7 fronta. Bilo je borbi na liniji fronta tog dana. Kadri Veseli
8 je takođe bio na liniji fronta i on vas je pozvao telefonom
9 odatle i rekao profesore, slušaj granate koje Srbija ispaljuje
10 na stanovništvo. Mi smo na liniji fronta. Agim Qelaj je tražio
11 da mu dam telefon i ja sam mu ga dao i da skratim on je počeo
12 da ga podučava kako da postavi rovove, kako da ode tamo i ovde
13 i završili smo sastanak sa suzama u očima i Agim je bio
14 spreman da ode odmah na liniju fronta.

15 Nakon borbi --"

16 GĐA LAWSON: [Prevod] Hvala.

17 P. Da li se sećate tog sastanka, odn. najpre da vas pitam,
18 da li prepoznajete osobu koja se vidi na video snimku?

19 O. Da. To je Muje Rugova. Ja sam bio na tom sastanku

20 P. Da li se sećate da je Agim Qelaj uzeo telefon i
21 razgovarao sa Kadrijem Veselijem?

22 O. Ne sećam se kada se odigrao taj razgovor. U to vreme, ja
23 ga nisam video, nisam prisustvovao.

24 P. Vi niste bili prisutni u trenut -- trenutku kada je
25 obavljen telefonski poziv, je li to kažete?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 19

1 O. Sastanak o kom govori Muje Rugova je sastanak na kom su
2 bili svi oficiri koji su imali borbeno iskustvo i koji su
3 nameravali da odmah odu na Kosovo. Što se tiče odnosa između
4 Muse Rugove i Kadrija Veselija, oni jesu bili u kontaktu u to
5 vreme, kao i sa Femijem i oni su održali taj kontakt i
6 kasnije.

7 Student je bio Hashim Thaçi, zatim i Kadri Veseli, a
8 profesor je Muje Rugova. I mi, nas dvojica oficira koji smo
9 pristigli u Albaniju, smo potom otišli na Kosovo [ispravka
10 prevodioca] i mi oficiri koji smo počeli da pristižemo u
11 Albaniju smo otišli takođe na Kosovo.

12 P. Hvala na objašnjenju, a iz vašeg odgovora shvatam da vi
13 se ne sećate tog konkretnog telefonskog poziva o kom govori
14 Muje Rugova. Je li tako?

15 O. Ja se uopšte ne sećam telefonskog poziva, poziva između
16 Agima Qelaja i Kadrija Veselija. On ga nije pomenuo u to vreme
17 i ja ga se ne sećam.

18 P. Hvala. I na kraju, odbrana vas je pitala kada su
19 uspostavljena privremena pravila o organizovanju internog
20 života u OVK i vi ste u sudnici izjavili nešto što ne odgovara
21 onome što ste ranije izjavili.

22 GĐA LAWSON: [Prevod] Molim da se prikaže IT-05-87_1
23 T2423. Na engleskom je to na stranici 2452, a na albanskom je
24 to 32. strana.

25 P. Na ekranu ćemo videti vaše svedočenje pred MKSJ-om u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje gđa Lawson

Strana 20

1 predmetu Đorđević. Postavljeno vam je pitanje.

2 "Hvala, g. Zyrapi [kao što je prevedeno] -- Zyrapi, ali
3 to su privremeni propisi o organizovanju internih poslova u
4 vojsci, koji su usvojeni u novembru 1998. Da li sam u pravu?"

5 "O. U novembru sam dobio ovaj dokument. Dokument je
6 ranije sastavljen."

7 Da li su informacije koje sam vam pročitala tačne?

8 O. Da. Bilo je propisa od ranije i mi smo ih izmenili i
9 dopunili u novembru i kasnije smo to radili. To je bilo ne
10 samo sa propisima, već i sa drugim dokumentima o uređenju.

11 P. Hvala.

12 GĐA LAWSON: [Prevod] Časni sude, gotovo sam završila sa
13 ispitivanjem. Imam samo još nešto da kažem, a to se odnosi na
14 video snimak gde se vidi Xhavit Haliti koji je juče prikazan.
15 To je kraći govor, koji bi trebalo da bude usvojen u celini.

16 Ukoliko panel želi da se usvoji samo prvi pasus, ja mogu
17 da pokažem i ostali deo svedoku.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
19 mikrofon]

20 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da. Ostajem pri onome što sam juče
21 rekao. Ukoliko tužilaštvo želi da se veći deo iz tog video
22 snimka usvoji, onda to treba da predoči svedoku.

23 [Konsultacije sudskog panela]

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Mi smo to pogledali
25 i doneli odluku da ceo video snimak treba da se usvoji.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Proceduralna pitanja

Strana 21

1 I treba da mu se dodeli broj dokaznog predmeta, ukoliko
2 to već nije učinjeno.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Hvala, časni sude. Postupićemo
4 shodno tome.

5 GĐA LAWSON: [Prevod] Časni sude, time sam završila sa
6 ispitivanjem.

7 P. G. Zyrapi, hvala vam na pažnji.

8 [Konsultacije sudskog panela]

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
10 mikrofon]

11 Očekujemo vaš po -- vaš zahtev, g. Emmerson. Mi vam
12 odobravamo zahtev, ali u vezi sa satelitskim telefonima.
13 Možete o tome dodatno unakrsno ispitivati.

14 G. EMMERSON: [Prevod] Da budem jasan. Moje pitanje se
15 odnosilo na -- ne na telefone, već na knjigu koja je
16 predočena.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Vi imate kratko
18 pitanje o tome?

19 G. EMMERSON: [Prevod] Da, ali ja bukvalno sada
20 pregledavam materijal u sudnici, da vidim na koji materijal ću
21 se pozvati, tako da bih vas zamolio da mi date malo više
22 manevarskog prostora, nakon što se završi ispitivanje sudija.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, branioče
24 Mišetić.

25 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Imam više od toga, ali završiću za

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno unakrsno ispituje g. Mišetić

Strana 22

1 deset minuta.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] O čemu govorite
3 onda?

4 G. MIŠETIĆ: [Prevod] O satelitskim telefonima, zatim
5 pitanje video snimka. Ja bih želeo da ga predočim svedoku,
6 budući da tužilaštvo to nije uradilo. Ja smatram da svedok
7 treba da ga vidi.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ja ću vam odobriti
9 samo iz jednog razloga, a to je u meri u kojoj se vaša pitanja
10 odnose na satelitske telefone. To vam dopuštamo.

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Ja mogu da završim za deset minuta,
12 ako ne i manje.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Počnite sa
14 telefonima, pa ćemo videti kako se stvari odvijaju.

15 Nije da je problem u vremenu, već šta možete da uradite.

16 Izvolite.

17 Dodatno unakrsno ispituje g. Mišetić:

18 P. Tokom razgovora sa tužilaštvom, u 14. delu, na strani 12,
19 vi ste tužilaštvu rekli 2019. -- da, to je na strani 11,
20 izvinjavam se. Vi ste rekli:

21 "Od juna do novembra 1998, imali smo samo telefone
22 *Motorola*. To je bila oprema koja je bila kratkog dometa."

23 I onda na sledećoj stranici kažete:

24 "Jedini -- jedino je bilo moguće uspostaviti kontakt
25 putem kurira.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno unakrsno ispituje g. Mišetić

Strana 23

1 Zatim pitanja:

2 "A šta je sa satelitskim telefonom?"

3 A vaš odgovor:

4 "Kasnije smo dobili to tek u decembru."

5 "P. Dakle, da gledamo to sa praktičnog stanovišta. Pre
6 nego što ste dobili telefone, satelitske telefone, vi ste se
7 služili kuririma, je l' tako?"

8 "O. Da."

9 Moje -- zatim dalje ide:

10 "Koliko vam je vremena trebalo da dobijete odgovor nakon
11 što biste poslali poruku nekome?"

12 Vaš odgovor:

13 "Ja nisam bio u direktnom kontaktu sa Sylom. U to vreme
14 su više Jakup Krasniqi i drugi imali direktni kontakt, ali
15 kada bismo poslali kurira, bilo mu je potrebno dva puna dana
16 da dođe do tamo." Kraj citata.

17 Da li je to tačno?

18 O. Da, to je tačno.

19 P. Da li je direkcija za operativne poslove, koliko je vama
20 poznato, a vi ste bili oficir u toj direkciji od juna meseca,
21 a onda postali načelnik te direkcije sredinom jula, da li je -
22 - ta direkcija ima satelitski telefon, kako bi mogla da bude u
23 kontaktu sa glavnim komandantom u Albaniji na primer.

24 O. Ne. Jasno sam objasnio i onomad, a i sada, da nisam imao
25 satelitski telefon i da nisam imao satelitski telefon na

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno unakrsno ispituje g. Mišetić

Strana 24

1 raspolaganju u tom periodu. Od juna, pa do povratka iz
2 Albanije, nisam imao satelitski telefon, a nije imala ni
3 direkcija za operativne poslove.

4 Kontakte smo održavali onako kako sam objasnio. A, sad,
5 da li je neko drugi imao satelitski telefon, to ne znam i ne
6 bih mogao ništa o tome da kažem.

7 P. Dobro. Haj'te da sad govorimo o jedinicama. Dakle, vi ste
8 bili u direkciji za operacije. Da li vam je poznato, da li je
9 bilo jedinica OVK koje su imale satelitski telefon, kojima je
10 neko drugi mogao da se služi?

11 O. Ne. Koliko se sećam, ne. Kada sam obilazio te jedinice,
12 ja nisam video da su imali satelitske telefone. Od septembra,
13 pa sve do mog povratka na Kosovo, nisam video da su imali.

14 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Časni sude, imam još svega par
15 kraćih pitanja u vezi sa Xhavitom Halitijem i da li je
16 postojala direkcija za politička pitanja.

17 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
18 mikrofon]

19 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Mislim da smo obelodanili jedan
20 dokument u našem spisku dokaznih predmeta. Ne znam da li nam
21 je dopušteno da to koristimo. To je usvojeno. To je dokaz
22 1D50.

23 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
24 mikrofon]

25 GĐA LAWSON: [Prevod] Nemamo prigovor.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno unakrsno ispituje g. Mišetić

Strana 25

1 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Sudski službeniče, molim da se
2 prikaže 1D50. Čini se da ga nemam, pa ću pročitati.

3 P. G. Zyrapi, reći ću vam o čemu se tu radi. To je politička
4 deklaracija broj 7 od 13. avgusta 1998. U kojoj OVK zvanično
5 objavljuje sledeće. Pročitaću citat iz trećeg pasusa. Citiram:

6 "S namerom da se prekine sa manipulacijama u vezi sa
7 obrazovanjem tih institucija, glavni štab obeznan [sic] --
8 objavljuje javnosti da Jakup Krasniqi, Xhavit Haliti, Bardhyl
9 Mahmuti, Hashim Thaçi, Faton Mehmetaj i Sokol Bashota su
10 politički predstavnici OVK. Javno objavljenje političkih
11 predstavnika OVK, olakšava koordinaciju političke aktivnosti
12 na nacionalnom nivou." Kraj citata.

13 Da li ste vi znali da u avustu dev -- je OVK javno navela
14 te pojedince, uključujući i Xhavita Halitija i navela da su
15 oni politički predstavnici OVK?

16 O. Da. U to vreme je Xhavit Haliti takođe bio politički
17 predstavnik OVK i takođe smo imali političke predstavnike u
18 inostranstvu, u više zemalja, koji su delali u ime OVK.

19 P. Kada on kaže "politička direkcija", da li zapravo govori
20 o tim pojedincima za koje je OVK mesec dana ranije objavila da
21 su oni politički predstavnici, ili pak vi ne znate?

22 O. Ne znam šta je time hteo da kaže, ali u to vreme nije
23 postojala direkcija za politička, pitanja. Možda je postojala
24 po njegovom mišljenju, s obzirom na političke predstavnike
25 koji su bili u više evropskih zemalja. On je to nazvao

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno unakrsno ispituje g. Mišetić

Strana 26

1 direkcijom, ali ja u našoj strukturi nisam video da je
2 postojala direkcija za političke poslove, koja je bila aktivn
3 au tom periodu.

4 P. U redu. Da li su ti članovi političke direkcije poput
5 Xhavita Halitija mogli da izdaju naređenje vojnicima na
6 terenu, kako bi se sproveda zaduženja koje je poverio glavni
7 štab?

8 O. Ne. Oni su bili politički predstavnici i bili su u više
9 zemalja. Oni su se bavili političkim pitanjima, bili u
10 kontaktu sa međunarodnom zajednicom i bavili se diplomatskim
11 odnosima i poslovima koji se tiču Kosova.

12 P. Hvala, g. Zyrapi.

13 G. MIŠETIĆ: [Prevod] I hvala, Časni sude.

14 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, branilac
15 Emmerson.

16 G. EMMERSON: [Prevod] Izmenio sam svoj stav i ne tražim
17 da mi se odobri dodatno ispitivanje.

18 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada ćemo imati
19 pauzu od deset minuta, pre nego što pređemo na pitanja sudija.

20 Možete izaći iz sudnice na deset minuta.

21 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

22 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pretres se prekida
23 na deset minuta.

24 --- Prekid u 09:55h

25 --- Nastavak sa radom u 10:05h

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 27

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se svedok
2 uvede u sudnicu.

3 [Svedok nastavlja svedočenje]

4 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Zyrapi, sada će
5 vam jedan broj pitanja postavljati sudije. Počeće sudija
6 Barthe, koji se nalazi sa moje leve strane.

7 Ispituje sudski panel:

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dobro jutro, g. Zyrapi.

9 O. Dobro jutro.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Nadam se da me dobro čujete?

11 O. Da.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. G. Zyrapi, panel je sa
13 velikim interesovanjem i pažnjom pratio vaše svedočenje u
14 poslednje dve nedelje. Takođe smo bridližn [sic] -- brižljivo
15 pregledali zapisnik vašeg svedočenja i tom prilikom se pojavio
16 jedan broj pitanja koja iziskuju po našem mišljenju dodatna
17 razjašnjenja. I zbog toga ću zajedno sa vama obraditi vaše
18 svedočenje hronološim redom, kako bismo razjasnili sva pitanja
19 koja nam trenutno nisu do kraja jasna. Da li ste to razumeli?

20 O. Da.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Moje prvo pitanje se odnosi na
22 dokument koji vam je pokazalo tužilaštvo 1. jula 2024, odn. na
23 prvi dan vašeg svedočenja. U pitanju je dokazni predmet
24 P01381, koji i dalje nosi oznaku stepena tajnosti
25 'poverljivo'.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 28

1 Molim sudskog službenika da prikaže dokument na ekranu,
2 ali da se pri tom ne emituje u javnosti.

3 [Konsultacije panela i sudskog službenika]

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Sada mi je stavljeno do znanja da
5 je dokument ipak javne prirode, tako da može da se emituje u
6 javnosti.

7 G. Zyrapi, kao što vidite, ovaj dokument se odnosi na
8 objedinjavanje jedinica Çeliku, Lumi i Lisi. A moje pitanje se
9 odnosi na jedan broj stranica i zapisnika u kojima stoji
10 citiram. Evo šta ste vi rekli 1. jula:

11 "Razgovarali smo o objedinjavanju ovih jedinica, u -- na
12 području Suve Reke, gde su jedinice Çeliku i Lisi dejstvovale.
13 Jedinica Lumi se nalazila na teritoriji opštine Mališevo. Te
14 dve jedinice su ujedinjene na području Suve Reke, u jedan
15 lokalni štab, koji se u to vreme zvao lokalni štab Suva Reka.
16 U najkraćem, na taj način sam ja doprineo ujedinjavanju
17 jedinica u tom vremenskom periodu.

18 "P. A, da li ste vi iznosili preporuke ili predloge
19 glavnom štabu u vezi sa objedinjenjem tih jedinica?"

20 "O. Da, jer sam ja i upućen na teren, zahvaljujući Sokolu
21 Bashoti, budući da je bilo problema između te dve jedinice
22 koje su dejstvovale na tom području. Među njima nisu postojali
23 dobri odnosi. Kako bi se razrešili problemi i udružile te dve
24 jedinice, ja sam otišao na teren, razgovarao sa pripadnicima
25 obe jedinice, udružio sam ih i osnovali smo lokalni štab u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 29

1 Suvoj Reci.

2 I naravno, kada je to obavljeno, oba -- obavestio sam
3 direkciju za operativne poslove o tome da su se jedinice
4 udružile i o tome da je osnovan operativni štab u Suvoj Reci,
5 lokalni štab."

6 "P. A, da li je glavni štab odobrio to ujedinjenje i
7 predloge koje ste vi izneli?"

8 "O. Pre svega, glavni štab se u to vreme zvao centralni
9 štab i naravno, ja sam obavestio direkciju za operativne
10 poslove, odn. Sokola Bashotu, koji se nalazio na čelu te
11 direkcije o svemu ovome." Kraj citata.

12 G. Zyrapi, u poslednjoj rečenici ovog podužeg odlomka, vi
13 ste rekli da ste vi naravno obavestili direkciju za obav --
14 operativne poslove, odn. Sokola Bashotu o svemu tome. Ali,
15 tužilaštvo vam je postavilo nešto drugačije pitanje. Pitanje
16 je bilo, da li je glavni štab odobrio to ujedinjenje i
17 predloge koje ste vi izneli.

18 Pa, dozvolite onda da vam ja ponovo postavim isto
19 pitanje. Da li je glavni ili centralni štab odobrio
20 udruživanje jedinica koje se nabrajaju u ovom dokumentu?

21 O. U to vreme, ja sam izneo predlog, odn. obavestio sam
22 direkciju za operativne poslove, o organizaciji i udruživanju
23 ovog lokalnog štaba. Da li je to bilo odobreno, na koji način
24 se to rešavalo, ja to ne znam. Ja sam podneo izveštaje o svom
25 radu, ali nisam prisustvovao sastancima štaba, pa ne znam da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 30

1 li su oni to odobrili ili nisu, ili uopšte, kako su oni
2 postupili.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. A, da li se iko iz
4 centralnog štaba požalio zbog udruž -- udruživanja ovih
5 jedinica. Na primer, g. Bashota?

6 O. Ne. On se nije požalio. On je prethodno bio izneo
7 pritužbu i mene su i uputili na teren zbog toga što te
8 jedinice nisu bile koordinisane i nisu se međusobno
9 usaglašavale u dejstvima. Tako da je ideja bila da se te
10 jedinice ujedine i posledično tome, jedinice jesu udružene i
11 ujedinjene i obrazovan je lokalni štab, kao što možemo
12 pročitati u ovom dokumentu koji je napisan i otkucan. To je
13 izvorni dokument koji je sastavljen tog istog dana.

14 Posle toga, prosledili smo informaciju da je lokalni štab
15 obrazovan i Sokol Bashota ili šta -- ili štab, posle toga nisu
16 upućivali dalje pritužbe.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. A, da li je tačno da je
18 jedinica Čeliku kasnije postala 121. brigada, koja je bila
19 raspoređena u planinama Beriša, gde je jedinica Lumi postala
20 122. brigada sa bazom u Mališevu, a da je jedinica Lisi
21 postala 123. brigada, sa sedištem u Suvoj Reci.

22 O. To je tačno.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. G. Zyrapi, moje naredno
24 pitanje se odnosi na nešto što ste rekli tužilaštvu 2. jula
25 2024. godine u vezi sa dokaznim predmetom P1408.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 31

1 Molim da se ovaj dokument prikaže na ekranu. Molim da se
2 prikaže druga stranica u ovom dokumentu.

3 Na drugoj stranici ovog dokumenta, pominje se direkcija
4 za obaveštajne poslove, odn. G2. Shodno ovom dokumentu, ta
5 direkcija podnosi izveštaj i komandantu i načelniku glavnog
6 štaba. Vidite li to, g. Zyrapi?

7 O. Da.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Na stranici 17435 zapisnika, vi
9 ste izjavili govoreći o komandantu, da se to referisanje
10 komandantu odnosilo i na komandanta u Albaniji i na komandanta
11 na Kosovu, ali posebno na komanta [sic] -- na Kosovu, jer je
12 komandant na Kosovu neposredno primao izveštaje.

13 Pošto smo saznali da je u nekim vremenskim periodima na
14 Kosovu bilo više od jednog zamenika komandanta, mi bismo
15 želeli da znamo na kog komandanta na Kosovu vi ovde mislite.

16 O. Postojala su dvojica zamenika komandanta na teritoriji
17 Kosova, Jakup Krasniqi i Sokol Bashota. I to se na njih
18 odnosi.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li su dakle obojica zamenika
20 komandanta dobijali izveštaje od direkcije za obaveštajne
21 poslove, G2, ili ih je pak dobijao samo jedan od njih?

22 O. Sve je zavisilo od toga kome je dokument bio upućen, da
23 li jednom zameniku ili obojici. Izveštaji su se podnosili
24 osobi sa kojom je dato lice najčešće bilo u kontaktu, a u ovom
25 slučaju, to je bio Jakup Krasniqi.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislrim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 32

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, ko je bio komandant u Albaniji
2 u to vreme, Azem Syla?

3 O. Azem Syla. Kada govorimo o tome ko je bio komandant van
4 teritorije Kosova u Albaniji, uvek govorimo o Azemu Syli.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Moje sledeće pitanje se
6 odnosi na dokazni predmet sa oznakom P01105. Vi ste g. Zyrapi
7 tužilaštvu saopštili na drugi dan vašeg svedočenja, a i
8 kasnije kada vas je unakrsno ispitivala Selimijeva odbrana
9 sledeće.

10 No, molim najpre sudskog službenika da nam prikaže taj
11 dokazni predmet. Hvala.

12 G. Zyrapi, kao što vidite, ovaj dokument deluje kao neko
13 naređenje glavnog štaba. Potpisao ga je zamenik komandanta,
14 Jakup Krasniqi, upućen je komandantu operativne zone Paštrik,
15 Driniju i komandantu 123. brigade i Blerimu Kuqiju. Oni treba
16 da se jave u glavnom štabu Oslobodilačke vojske Kosova,
17 16.1.1999. godine.

18 I na stranici zapisnika 17446, vi ste rekli da ste vi
19 bili lično prisutni, kada se g. Kuqi javio u glavnom štabu i
20 kada je tu stigao zajedno sa komandantom zone Ekremom Rexhim
21 [kao što je prevedeno], poznatom i pod nadimkom komandant
22 Drini, i zajednom sa komandantom brigade, Nexhmedinom
23 Kastratijem. Da li je to tačno?

24 O. Da, to je tačno.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Osim toga, rekli ste nam da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 33

1 koliko se vi sećate, kad su njih trojica stigli, komandant
2 zone, komandant Drini, otišao je zajedno sa vama u kancelariju
3 direkcije za operativne poslove, dok je Nexhmedin Kastrati
4 otišao u 121. brigadu da diskutuje o povezanim pitanjima, a
5 Blerim Kuqi je ostao u komandi. Da li je to tačno?

6 O. Da, to je tačno.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U samoj komandi, zajedno sa
8 Blerijem [kao što je prevedeno] Kuqijem, su bili kako š -- kao
9 što ste naveli, bili su Jakup Krasniqi, Rexhep Selimi, Fatmir
10 Limaj. Da li je to tačno?

11 O. Da, to je tačno.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, otkud vi znate da su
13 Jakup Krasniqi, Rexhep Selimi, Fatmir Limaj bili u komandi
14 zajedno sa Blerijem [kao što je prevedeno] Kuqijem? Da li ste
15 ih lično videli?

16 O. Kada sam rekao da sam i ja prisustvovao sastanku u
17 trenutku kada su ova trojica došli, otud znam. Ja sam zatim
18 otišao sa Drinijem, a ostali su ostali u prostoriji zajedno sa
19 Blerimom Kuqijem i na osnovu toga ja kažem to što sam rekao.

20 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Razumem. 2. jula 2024. godine,
21 tužilaštvo vam je postavilo sledeće pitanje. Citiram:

22 "Da li je donesena odluka da se Blerim Kuqi liši
23 slobode?"

24 A, vi ste na stranici zapisnika 17447 izjavili sledeće:

25 "Da. Posle toga, doneta je odluka da se on liši slobode."

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 34

1 10. jula, branilac g. Selimija od vas je tražio da
2 potvrdite da vi ne znate ko je doneo tu odluku i vi ste na to
3 odgovorili na stranici zapisnika 17987:

4 "U tom trenutku, ja to nisam znao."

5 G. Zyrapi, panel bi želeo da zna, ko je doneo odluku da
6 se Blerim Kuqi liši slobode? Vi kažete da tada niste znali ko
7 je to odlučio, ali da li to znate sada? Ko je doneo tu odluku?
8 O. Pre svega, ja ne znam ko je tačno izdao odluku, znam da
9 je doneta odluka da se liši slobode Blerim Kuqi. Oni koji su
10 bili prisutni u prostoriji, najbolje znaju ko je doneo tu
11 odluku, ja nisam bio lično prisutan u tom trenutku kada je
12 odluka napisana i izdata.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je ta odluka donesena tokom
14 sastanka u komandi, koliko je vama poznato? Da li su odluku
15 donela trojica ljudi koji su se nalazili u prostoriji zajedno
16 sa Blerimom Kuqijem, odn. Rexhep Selimi, Jakup Krasniqi,
17 Fatmir Limaj.

18 GĐA ALAGENDRA: [Prevod] Časni sude, mislim da je svedok
19 naveo da je on već bio otišao sa tog sastanka, pa nije baš u
20 položaju da odgovori na pitanje.

21 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim dozvolite da
22 svedok odgovori na pitanje.

23 Svedoče, izvolite. Možete da odgovorite na pitanje.

24 SVEDOK: [Prevod] Ja ne mogu da znam ko je među njima
25 doneo tu odluku, jer nisam bio lično prisutan i nisam to

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislīm Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 35

1 video. Znam da je odluka donesena i da je on lišen slobode.

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, rekli ste 10. jula
3 2024. Godine da je odluka donesena tog istog dana, dakle 16.
4 januara 1999. godine. Da li je to tačno?

5 O. Da. To sam već ranije pomenuo. Odluka je donesena istog
6 dana.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dozvolite da vas ponovo pitam.
8 Kako vi znate da je odluka da se liši slobode Blerim Kuqi,
9 bila donesena tog istog dana, dakle 16. januara 1999?

10 O. Mi znamo da je g. Kuqi bio lišen slobode i zatvoren tog
11 istog dana.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li vaš iskaz glasi da je g.
13 Kuqi uhapšen i zatvoren tog istog dana, 16. januara 1999?

14 O. Da. Tog istog dana.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, odakle vam je to poznato? Da
16 li ste to lično videli, ili ste za to čuli od nekoga?

17 O. Pošto je odluka donesena i pošto sam ja završio razgovor
18 sa komandantom [kao što je prevedeno] Drinijem i komandant
19 Drini je obavešten da je ovaj uhapšen. I kada sam se raspitao
20 s tim u vezi kod Jakupa Krasniqija, on je potvrdio da je
21 donesena ta mera i da je on uhapšen. Ja samu odluku nisam
22 video i ne znam ko ju je doneo.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Mislim da je to sada
24 jasno.

25 Sledeći niz mojih pitanja odnosi se na jedan drugi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 36

1 dokazni predmet, koji vam je tužilaštvo predočilo tokom svog
2 pitanja. U pitanju je dokazni predmet P01414, odn.
3 SPOE00228820.

4 Molim da se taj dokument prikaže na ekranu.

5 G. Zyrapi, 2. jula 2024. Potvrdili ste na stranici
6 zapisnika 17457, da prepoznajete pečat i potpis na ovom
7 dokumentu. Rekli ste da je to pečat glavnog štaba, a potpis
8 Jakupa Krasniqija. I naveli ste da se sećate manje-više ovog
9 naređenja, kojim se zabranjuje izdavanje maski. Da li je to
10 tačno?

11 O. Tako je.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Takođe ste rekli, da su se u to
13 vreme neki ljudi pojavljivali noseći maske i zbog toga je
14 izdato ovo naređenje kako bi se sprečilo maskiranje, a izdato
15 je zbog toga što znate da su u štab pristi -- pristizale
16 pritužbe iz operativna zona o ljudima ili vojnicima koji nose
17 maske. Da li je to tačno?

18 O. To je tačno.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Sada bih želeo da vas pitam
20 sledeće: pre svega, ko se žalio što se ljudi pojavljuju
21 maskirani. Da li su te pritužbe upućivali komandanti
22 operativnih zona?

23 O. Da. Pritužbe su stizale iz operativna zona, iz zone
24 Paštrik, Šalja i Drenica, koliko se sećam. Da. Dobijali smo
25 takve pritužbe od komandanta zona.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 37

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, u kom obliku su vama stizale
2 te pritužbe, usmeno ili pismeno?

3 O. Pritužbe su iznošene usmeno, tokom sastanaka.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Tokom sastanaka sa glavnim štabom
5 ili sa članovima glavnog štaba koji su održavani zajedno sa
6 komandantima operativnih zona?

7 O. Do toga je uglavnom dolazilo prilikom mojih poseta
8 teritoriji različitih zona, ali takođe i prilikom sastanaka sa
9 komandantom.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Možete li da objasnite, zbog čega
11 je bilo problematično to što su ljudi ili vojnici nosili
12 maske?

13 O. To je bilo problematično zbog toga, što su ljudi koji su
14 nosili maske, kako ih niko ne bi identifikovao, dejstvovao u
15 zonama u kojima nisu bili raspoređeni, ili pak nisu imali
16 ovlašćenja da se bave civilima, ili da vrše rekvizicije, ili
17 da ljude lišavaju slobode. Problem je bio, što mi nismo znali,
18 niti smo mogli da identifikujemo ljude koji vrše otmice i
19 rekvizicije, a bilo je i takvih koji -- vojnika koji zapravo
20 nisu bili raspoređeni u datim zonama i zbog toga je donesena
21 ta odluka.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I koliko je vama poznato, da li
23 je to naređenje bilo sprovedeno, da li su se pridržavali tog
24 naređenja?

25 O. Naređenje je bilo poslato u sve zone. Ja ne znam u kojoj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 38

1 meri je bilo sprovedeno, mi smo izdavali, slali mnoga
2 naređenja, ali nisu se sva naređenja u potpunosti sprovodila
3 od strane komandanata zona.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je bilo pritužbi posle
5 izdavanja tog naređenja i pošto je bilo poslato u operativne
6 zone, dakle posle januara 1999. godine?

7 O. Koliko se ja sećam, nije.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Moje sledeće pitanje tiče
9 -- onoga što ste rekli trećeg dana vašeg svedočenja ovde, a to
10 je bilo 3. jula 2024. godine.

11 Molim da se na ekran stavi dokaz P00633. Hvala.

12 Kao što možete da vidite, g. Zyrapi, ovaj dokument nosi
13 datum 12. februar 1999. godine i između ostalog govori o
14 postavljenju Saliha Veselija za komandanta operativne zone
15 Paštrik.

16 Vi ste nam objasnili, vezano za ovaj dokument, da vi kao
17 načelnik štaba niste bili nadležni za postavljenje komandanata
18 i komandanata zona, brigade ili bataljona. Vi ste rekli:

19 "Komandanti bataljona i oficiri u okviru zona, nisu
20 dobijali postavljenja od komandanta ili načelnika štaba
21 glavnog štaba, već od "komandanata zona".

22 Je li to tačno?

23 O. Tačno.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I zatim ste rekli da niste želeli
25 da potpisujete, ili da odobravate dokumente u kojima se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 39

1 govorilo o izmenama i novim postavljjenjima u operativnoj zoni
2 Paštrik, jer niste želeli da se komandant zone zameni zbog
3 profesionalnih razloga. Zbog -- to je bio prvi razlog, a drugo
4 je, rekli ste da vi niste nadležni za zamenu komandanta zona.
5 Da l' se sećate da ste to rekli?

6 O. Tako je.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I za transkript ovde upućujem na
8 stranice 17497 do 17499 transkripta od tog dana.

9 G. Zyrapi, sad nas interesuje, ko je bio nadležan da
10 smeni i zameni komandanta zone, ko u okviru OVK je bio
11 ovlašćen to da uradi?

12 O. Pa, samo glavni komandant je imao pravo da smeni i zameni
13 komandanta zone. Ukoliko bi to predložio načelnik štaba
14 naravno i ukoliko bi se predočili razlozi za smenu, a to je da
15 nije bio u stanju da vrši svoje dužnosti, da nije bio u stanju
16 da vodi jedinice, onda bi na osnovu toga bio zamenjen
17 komandant zone, ali ukoliko je taj komandant bio
18 profesionalan, sposoban, ukoliko je postupao u skladu sa
19 normom, onda ga nisu smenjivali.

20 Zapravo, u ovom slučaju, nisam se slagao sa smenom i
21 zamenom komandanta zone. Dakle, predloži se zamena komandanta
22 zone, a onda glavni komandant to odobri ili ne. Zamenici
23 komandana [sic] -- zamenike komandanata je predlagao komandant
24 zone, a onda bi oni postavljjenje dobijali od glavnog štaba.

25 Dakle, tu vrstu dokumenata je pripremala direkcija za

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 40

1 kadrove, uz obrazloženje zašto se vrši smena i onda bi glavni
2 komandant ili zamenik glavnog komandanta potpisivao dokument o
3 postavljenju.

4 Sve dr -- sva druga postavljenja su se vršila u okviru
5 same zone, a predlagao ih je komandant zone, recimo komandanti
6 bri -- komandante brigada predlagao je komandant zone, a
7 postavljao je glavni štab, a svi drugi u okviru brigade su
8 isto nominovani i postavljeni od strane komandanta zona.
9 Recimo, u okviru bataljona komandant -- komandanta bataljona
10 je predlagao komandant brigade, a odobravao komandant zone.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam. Sada da se vratim na
12 svoje pitanje o tome kako je smenjen komandant zone. Da li bi
13 glavni štab ili drugi članovi glavnog štaba, bili uključeni u
14 donošenje takve odluke, i ukoliko da, na koji način? Dakle,
15 pre nego što glavni komandant smeni ili zameni nekog
16 komandanta zone, da li se održavao obično neki sastanak?
17 O. Pa, imali smo sastanke koji su se ticali kadrovskih
18 pitanja, i bilo je sastanaka gde sam ja odbio da prihvatim
19 neku smenu ili zamenu. Isto tako, bilo je -- postojala je
20 komisija -- komisija za kadrove, koja je predlagala nove
21 kandidate za komandanta zone, ili za nekog drugog višeg
22 oficira, a onda bi se taj predlog dalje podnosio glavnom
23 komandantu na konačnu odluku.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, dakle, ti predloži za
25 nova postavljenja koje vidimo u ovom dokumentu, dokumentu

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 41

1 P00633, da li su ti predlozi poticali iz operativne zone

2 Paštrik?

3 O. Ne znam. Ne znam ko je dao ove predloge. Ne znam ni kako
4 su dati.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Samo da pojasnimo nešto. Ljudi
6 koji se pominju u ovom dokumentu, da li su oni bili
7 postavljeni recimo, da li je Sali Veseli postao vršilac
8 dužnosti komandanta operativne zone Paštrik u februaru 1999.
9 godine. Ja mislim da ste već rekli da nije, zar ne?

10 O. Ne. Nikad nije postao vršilac dužnosti komandanta.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, zašto? Zato što ste vi odbili
12 da potpišete ovaj dokument, ili su ovi predlozi bili odbijeni
13 od strane glavnog komandanta. Je li postojao razlog zašto ovi
14 ljudi nisu bili postavljeni, zašto nisu dobili ova
15 postavljenja?

16 O. Pre svega, meni ovaj dokument nikad nije bio predočen
17 ranije. Nije mi bio predočen ni u relevantno vreme, niti me
18 iko -- niti je iko od mene tražio da ga potpišem, a ja sam
19 odbio ove predloge, a komandant zone se bavio drugim
20 pitanjima, međutim, ja nisam ovo odobrio, i zato ovaj dokument
21 i ova postavljenja nikad nisu bila realizovana.

22 U to vreme, glavni komandant nije doneo odluku u ovom
23 periodu zamenik komandanta je bio izvan zemlje. Ovaj drugi je
24 boravio u zemlji i mi smo otpočeli proces smene, ali ova smena
25 nikad nije bila realizovana, pre svega, jer se ja nisam složio

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 42

1 sa -- da se ovi kandidati zamene, a zatim i zbog toga što
2 glavni komandant nije bio prisutan da bi odobrio ovu zamenu.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, mi smo čuli o tome
4 kako je smenjen komandant Drini u leto -- u proleće 1999.
5 godine. Mogu li da vas zamolim da nam objasnite, kako je to
6 tehnički bilo sprovedeno. Ne interesuju me razlozi, bar za
7 trenutak me ne interesuju razlozi i ne želim da mi vi o tome
8 govorite, ali možete li mi objasniti kako je tekao taj
9 postupak njegove smene?

10 O. Ja ne znam tačno kakav je bio postupak, jer se time
11 bavila kadrovska komisija. Oni su dali predlog glavnom
12 komandantu, a onda je glavni komandant doneo odluku da se
13 smeni. U to vreme glavni komandant -- bio Sylejman Selimi. On
14 je doneo to [kao što je prevedeno] odluku. Mi smo napisali
15 odluku za smenu komandantu Drinija. Njega je na tom položaju
16 zamenio Tahir Sinani.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, sada bih hteo da vas pitam za
18 razlog. Zašto je komandant Drini bio smenjen, zašto ga je
19 zamenio Tahir Sinani?

20 O. Bio je smenjen zato što su u to vreme stizali
21 kontinuirani zahtevi da se smeni komandant Drini sa položaja.
22 I kao što možete da vidite na osnovu sastanka koji smo mi
23 održali, Rexhep Selimi je konstantno tražio da se smeni Drini
24 i da neko drugi dođe na njegovo mesto.

25 Dakle, ovaj razlog se spominjao, a pored toga bilo je i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 43

1 izveštaja iz raznih zona, koji su takođe o ovome govorili. Ja
2 te izveštaje u to vreme nisam video, ali sam ih video kasnije
3 i mogao sam da uvidim da se nije radilo o onom razlogu koji je
4 bio naveden u tim izveštajima.

5 Dakle, tako je doneta odluka da se on smeni.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Je li bilo pritužbi na komandanta
7 Drinija i na njegov -- vojne rezultate. Dakle, je li to bio
8 razlog zašto su ljudi tražili da se on smeni?

9 O. Pa, nije bilo pritužbi koji bi se ticali vojnih ili
10 profesionalnih pitanja. Uglavnom se radilo o sledećim -- o
11 sledećem. Grupa oficira koja je stigla u novembru i koji su
12 bili raspoređeni u zoni Paštrik, oni su stigli u tu zonu na
13 osnovu sporazuma sa Bukoshijevom vladom i smatralo se da su
14 oni bili pripadnici FARK-a, što nije bilo tačno. Oni su
15 zapravo bili vojnici OVK, ali u trenutku kada je sporazum
16 potpisan, oni su pristali da budu pod komandom OVK i glavnog
17 štaba OVK, nisu bili pripadnici bilo koje druge farmec [sic] -
18 - formacije i nisu imali nikakva druga fonka obeležja.

19 Bukoshijeva vlada i njegovi ljudi su pokušali da dostave
20 neku drugu dokumentaciju, ali mi smo ovo pitanje razrešili sa
21 FARK-om i sa g. Bicajem. Ti mladi ljudi su onda bili
22 raspoređeni u te jedinice i u komande i oni su postupali u
23 skladu sa naređenjima glavnog štaba i komandanata zona. O
24 okviru glavnog štaba nije bilo drugog vojnog uticaja na njih.

25 Ovo je dakle bio kontekst izveštaja koji je stigao, gde

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 44

1 se tvrdilo da komandant Drini nije kooperativan, a to nije
2 bilo tačno. Bez obzira na to u kojim su jedinicama bili ovi
3 pripadnici, bez obzira na to u kojoj političkoj stranci su
4 bili učlanjeni, oni su svi bili isti, svi su imali ista prava
5 u političkom smislu.

6 I dakle, to su bili razlozi koji su se spominjali u
7 izveštaju, a po mom mišljenju, ti razlozi nisu bili valjani.
8 Ovo je sve dovelo do smene komandanta Drinija, do smene
9 komandanta zone.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam. Samo da pojasnimo. Da
11 li se u to vreme smatralo da je komandant Drini takođe
12 pripadao FARK-u?

13 O. Zapravo, izveštaj koji smo mi videli juče, koji smo
14 pročitali, izveštaj g. Halitjahe i Qadrakua, govore o tome da
15 je ne samo on, već i ja kao načelnik štaba smatran da pripada
16 FARK-u. Ovo se nastavlja do današnjeg dana. Ovi oficiri se
17 vode kao da pripadaju FARK-u. Ja sam pristupio OVK i komandant
18 Drini je pristupio OVK. Mi smo bili deo OVK, a komandant Drini
19 je bio među prvima koji se -- koji je pristupio jedinicama. U
20 to vreme se radilo o jedinici Çeliku, u području Kabashija,
21 oko Prizrena. Kad sam ja stigao na Kosovo, on je već bio
22 pripadnik te jedinice. Dakle, kako je on mogao da se smatra
23 farkovim oficiriom ili članom ministarstva u to vreme?

24 Tada su nas ti ljudi tako nazivali i nastavili su da to
25 rade do današnjeg dana.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 45

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam. Moje sledeća pitanja
2 se tiču vremena kad ste se vi vratili na Kosovo po prvi put
3 tokom rata. To je bilo u maju 1998. godine, zar ne?

4 O. Da. Maj 1998. godine.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I vi ste potvrdili u unakrsnom
6 ispitivanju tačijevoj odbrani, da ste stigli na Kosovo zajedno
7 sa Agimom Qelajem, Hashimom Thaçijem, Kadrijem Veselijem i
8 Ademom Grabovcijem. Je li to tačno?

9 O. Tako je. Bilo je tu i drugih.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Bilo je i drugih. Radi zapisnika
11 da spomenem da se ovo nalazi na stranici 17547 i 48 [kao što
12 je prevedeno] transkripta svedočenja.

13 G. Zyrapi, kada ste stigli na Kosovo zajedno sa g.
14 Thaçijem, g. Veselijem, šta su njih dvojica imala na sebi,
15 kakvu odeću? Je li to bila uniforma ili civilna odeća?

16 O. Koliko se ja sećam, svi smo bili u uniformama. Cela grupa
17 je bila u uniformama, osim nekolicine ljudi koji su nosili
18 oružje i koji su nabavljali oružje.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, vi ste predosetili moje
20 sledeće pitanje, da li su g. Thaçi i g. Veseli imali neko
21 oružje kada su stigli na Kosovo sa vama, i ukoliko jesu, o
22 kakvom se oružju radi?

23 O. Svi mi u toj grupi smo bili naoružani. Imali smo lično
24 naoružanje, obično smo imali sa sobom i 'kalašnjikove', A-47.
25 Ja, g. Thaçi, g. Veseli, kao i drugi su imali to naoružanje, a

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 46

1 pored toga smo imali i dodatno oružje koje smo donosili za one
2 koji su se nalazili na Kosovu.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, kasnije, kad ste se sreli sa
4 g. Thačijem i g. Veselijem tokom rata, šta su oni tada imali
5 na sebi i jesu li bili naoružani?

6 O. Zavisno od situacije, ponekad su bili u uniformi, nekad
7 su bili u civilnoj odeći, nekad su imali 'dugo' naoružanje, a
8 nekad ne. Ne samo oni. To se odnosilo i na mene, zavisno od
9 aktivnosti u kojoj smo bili uključeni od toga kuda smo se
10 kretali.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Moja sledeća pitanja tiču
12 se toga, kako -- kakva saznanja vi imate o ulozi g. Thačija
13 ili njegovoj funkciji u glavnom štabu.

14 Rekli ste 3. jula 2024. godine, da se gospodin -- da je
15 g. Thači bio zadužen za medije i odnose sa javnošću, da je bio
16 u tom direktoratu u junu 1998. godine i da je ostao na
17 funkciji direktora za medije i komunikacije sve do novembra
18 1998. godine, kada je postao politički predstavnik OVK. Je li
19 to tačno?

20 O. Tako je.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Zatim ste na strani 1745
22 transkripta rekli da je g. Thači postavljen za političkog
23 predstavnika OVK, zbog toga što je imao ranije iskustvo u radu
24 sa javnošću i medijima i isto tako je bio upoznat i sa
25 međunarodnim aspektima. Dakle, rekli ste da je bio postavljena

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 47

1 na ovu funkciju, da je imao ovu ulogu, sve do pregovora u
2 Rambujeu, posle čega je postao premijer privremene vlade
3 Kosova. Je li to tačno?

4 O. Tako je.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, sada bih hteo da vas pitam
6 sledeće: ko je tačno imao zaduženja, g. Thaçi kao direktor za
7 medije i komunikaciju. Drugim rečima, čime se bavio u to
8 vreme, koliko je vama poznato?

9 O. Na osnovu mojih saznanja i na osnovu onoga što sam mogao
10 da vidim u to vreme, radilo se o pitanjima koja su bila
11 povezana sa medijima, sa predstavnicima međunarodne zajednice
12 i kontaktima sa diplomatima. Takođe je imao i kontakte sa
13 političkim predstavnicima koji su bili aktivni u raznim
14 zapadnim zemljama.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Jeste li vi lično razgovarali sa
16 novinarima, odn. jeste li videli njega kako razgovarao sa
17 novinarima, kada ste bili zajedno sa njim?

18 O. Ne. Lično to nisam video.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je g. Thaçi davao intervju
20 na televiziji u to vreme?

21 O. Ne znam.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Šta je pored toga g. Thaçi radio,
23 sem što je bio direktor za medije i komunikacije u to vreme,
24 ili se puno radno vreme bavio samo time, 24 sata na dan?

25 O. Svi smo radili 24 sata na dan. On je bio zadužen za

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 48

1 medije i za političke predstavnike koji su se nalazili u
2 inostranstvu, u Evropi, u zapadnim zemljama i pored toga,
3 vodio je diskusije i razgovore sa stranim diplomatama u to
4 vreme. To je to čega se sećam iz tog vremena.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Koliko vam je poznato, je li on
6 bio zadužen i da saraduje sa portparolom OVK, recimo na
7 sastavljanju i izdavanju saopštenja ili političkih deklaracija
8 OVK?

9 O. Ne znam. Nemam saznanja o tome.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, vi ne znate ko je
11 pripremao službena saopštenja i deklaracije OVK?

12 O. Ne znam.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam, g. Zyrapi.

14 Imam još jedno pitanje o ulozi g. Thačija u svojstvu
15 političkog predstavnika OVK, pre nego što je postao premijer u
16 privremenoj vladi Kosova.

17 Mi smo nekoliko puta čuli, da je Adem Demači tokom rata
18 živeo u Prištini i da je takođe bio politički predstavnik OVK.
19 Je li to tačno?

20 O. Jeste, tačno je.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, pitam se kakva je bila
22 razlika između uloge g. Thačija i uloge g. Demačija, s obzirom
23 da su obojica bili politički predstavnici OVK?

24 O. Kao što sam ranije spomenuo, Hashim Thači je bio
25 raspoređen u direkciju za politička pitanja, gde se isključivo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 49

1 bavio kontaktima sa predstavnicima međunarodne zajednice, a to
2 je bilo tako zbog njegovog iskustva. Što se tiče Adema
3 Demaçija, on je bio zadužen za javno mnjenje i u tome je bila
4 razlika između njihovih zaduženja.

5 Kada je reč o Hashimu Thačiju, u tom periodu, neposredno
6 pre restruktuiranja, imali smo predstavnike međunarodne
7 zajednice, posmatrače na Kosovu i morali su dobijati neku
8 vrstu uputstava, i to je bilo zaduženje direkcije koju je
9 predvodio Hashim Thaçi. Možda je i Adem Demaçi imao sličnu
10 vrstu zaduženja, ali ja ne znam kako je vršena ta
11 koordinacija.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je jedan od njih dvojice
13 bio nadređen onom drugom, g. Thaçi i g. Demaçi? Da li je jedan
14 bio potčinjen drugom?

15 O. Pa, ja ne znam ko je bio potčinjen kome, jer su oni
16 obojica bili politički predstavnici. Ja bih rekao da su oni
17 bili podređeni glavnom štabu sa organizacione tačke gledišta,
18 ne vidim i ne znam ko bi bio njihov pretpostavljeni.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam. Moja sledeća serija
20 pitanja pre pauze u 11:00 sati tiče se nečeg drugog.

21 Molim sudskog službenika da na ekran stavi dokument
22 P0178. Radi se o video snimku uz koji ide i transkript 061427-
23 27-TR-ET. Mislim da nema potrebe da puštamo video snimak.

24 Ponoviću ovu oznaku dokumenta. Dakle, to je P01278.

25 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, možete li mi reći

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 50

1 da li želite da se prikaže ovaj video snimak, ili --

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ne. Mislim da nema potrebe da se
3 prikaže video snimak, samo jedan kadar iz tog snimka.

4 G. Zyrapi, da li se sećate da ste na početku vašeg
5 svedočenja video ovaj video snimak?

6 O. Da.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Na osnovu engleskog prevoda onoga
8 što je rečeno u video snimku, vi ste između ostalog rekli
9 sledeće, citiram -- ovo je zabeleženo na stranici 061427-27-
10 TR-ET. Citiram:

11 "Tokom naše obuke vojnika i oficira, mi smo
12 impresionirani sposobnostima i brzinom sa kojom vojnici i
13 oficiri OVK koji su obučeni, postaju spremni da odgovore na
14 potrebe OVK i potrebe koje se tiču bitaka, borbi, koje se vode
15 na teritoriji OVK."

16 G. Zyrapi, vi ste potvo [sic] -- tvrdili u odgovoru na
17 pitanje Taçijeve odbrane na strani 17570 transkripta, da je
18 ovaj video snimljen u svrhu propagande.

19 A sada vas ja pitam sledeće: Ovaj deo koji sam vam ja
20 upravo pročitao, je li to takođe bilo u svrhu propagande.
21 Drugim rečima, jeste li vi zaista bili impresionirani, ili
22 niste bili impresionirani sposobnošću i brzinom kojom se
23 vojnici OVK i oficiri obučavaju da odgovore na potrebe OVK. Je
24 li to bila propaganda, ili ste vi stvarno bili impresionirani
25 time?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 51

1 O. Pa, pre svega, ovaj video je bio snimljen u svrhu -- u
2 propagandne svrhe. Bilo je određenih elemenata koje su vojnici
3 i oficiri mogli da usvoje brzo, ali bilo je mnogo drugih
4 elemenata, o kojima oni nisu znali ništa. Ovaj video je bio
5 deo propagandne kampanje, u okviru koje se tvrdilo da se oni
6 brzo osposobljavaju i uče kako da ratuju na Kosovo [kao što je
7 prevedeno]. Kao što sam rekao, uglavnom je ovo bila
8 propagandna poruka.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I poslednje pitanje u vezi sa
10 ovim. Da li sam vas dobro razumeo, da vi niste bili uvereni,
11 odn. da ste imali sumnje u to, da vojnici mogu da steknu
12 veštine, koje se mogu koristiti u borbi protiv neprijatelja u
13 to vreme?

14 O. Da, tako je.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. To je sve.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada ćemo, svedoče,
17 imati pauzu. Možete izaći iz sudnice.

18 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nastavljamo sa
20 radom u 11:30h.

21 --- Pauza u 11:03h

22 --- Nastavak sa radom u 11:31h

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se svedok
24 uvede u sudnicu.

25 [Svedok nastavlja svedočenje]

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 52

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Zyrapi, sada
2 ćemo nastaviti sa ispitivanjem koje vodi sudija Barthe.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

4 Pozdravljam vas, g. Zyrapi.

5 O. Hvala.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Imam još jedno pitanje u vezi sa
7 glavnim štabom. Vi ste nam 3. jula ove godine rekli, da glavni
8 štab nije dao zeleno svetlo za napad na Orahovac, jer je kako
9 ste rekli bilo potrebno više vremena, pripreme, opreme i
10 jedinica da se obavi takva operacija na području gde je živelo
11 civilno stanovništvo. Međutim, komandant lokalne jedinice je
12 otpočeo napad, a da nije pitao ni vas, ni glavni štab, ušao u
13 Orahovac, izvršio je dakle napad, koji je kako ste rekli, imao
14 negativne posledice po OVK.

15 Da li se sećate da ste to rekli?

16 O. Da.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Za zapisnik rekao bih da je to na
18 stranici 17585 našeg transkripta.

19 Sledećeg dana, 4. jula ove godine, g. Zyrapi na stranici
20 transkripta 17629, odbrana Thaçi vas je pitala za jedan do --
21 pi -- ispitivala o događaju koji se odigrao u decembru 1998, i
22 tom prilikom komandant Remi na liniji Podujevo, nije se
23 oglušio na zahteve glavnog štaba i konkretno direkcije za
24 operativne poslove, da povuče svoje snage sa linije Podujevo i
25 vi ste se složili sa onime što vam je u tom smislu rekao g.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 53

1 Mišetić, da se to tako desilo. Da li se toga sećate?

2 O. Da.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Moje prvo pitanje je da li je
4 direkcija za operativne poslove glavnog štaba dala komandantu
5 Remiju direktno naređenje da povuče svoje snage sa linije
6 Podujevo?

7 O. Koliko se sećam, jeste.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ko mu je izdao to naređenje?

9 O. Koliko se sećam, o tome sam razgovarao sa zamenikom
10 komandanta operativne zone i moj savet je bio da se povuku ili
11 da prestanu sa napadom ka područjima gde su -- odn.
12 napredovanjem ka području gde su vođene borbe, ja nisam bio u
13 direktnom kontaktu sa komandantom Remijem u to vreme, ali
14 jesam bio u kontaktu sa zamenikom komandanta, tako da govovim
15 samo u svoje ime, ne znam za druge.

16 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, kao bivši
17 profesionalni vojnik, vi svakako znate razliku koja postoji
18 između naređenja i davanje preporuke, saveta, pa ću vas pitati
19 sledeće: da li ste vi zameniku komandanta dali naređenje, ili
20 ste mu iznel -- dali savet da povuče snage sa linije Podujevo?

21 O. U to vreme, to je bila neka vrsta saveta.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je to bilo obavezujuće za
23 komandanta Remija. Drugim rečima, da li je komandant Remi
24 morao da se drži naređenja ili ne?

25 O. On je imao pravo da donosi odluke, vlastite odluke i mi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 54

1 smo dobili informacije o tome šta se desilo, ali mi nismo bili
2 u boljem položaju od komandanta zone, ili zamenika komandanta
3 da znamo šta se dešavalo konkretno u zoni.

4 Stoga, sa profesionalnog stanovišta, i u sklopu direkcije
5 za operativne poslove, ja sam dao tu taj savet, jer se nismo
6 složili i nismo odobrili ta dejstva. Međutim, komandanti zona,
7 ponekad bi se oglušili o ono što im je rečeno i donosili su
8 vlastite odluke.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je to predstavljalo
10 problem, to što kako kažete, komandanti zona su postupali
11 shodno vlastitim odlukama, ili bi se oglušili o naređenje. Da
12 li je to bio problem za vas ili druge članove glavnog štaba?
13 O. Jeste.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je s vaše strane bilo neke
15 reakcije, nakon što je komandant Remi uradio ono što je hteo i
16 nije se povukao sa linije Podujevo?
17 O. Ne. Ja nisam bio u mogućnosti da preduzmem bilo šta u tom
18 trenutku.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] S obzirom na vaše vojno
20 obrazovanje i iskustvo, da li je čest problem u vojsci, da
21 vojnici komandanti na terenu donose vlastite odluke i da ne
22 slede savet koji su im pretpostavljeni dali?

23 O. To je problem koji je postojao u našoj vojsci,
24 Oslobodilačkoj vojsci Kosova, koja se razvijala. To nije nešto
25 što se dešava u redovnim vojskama koje imaju drugačiji sistem.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 55

1 Mi smo imali takve događaje u vašoj vojsci, i nismo bili u
2 mogućnosti da preduzmemo nikakve konkretne mere s tim u vezi.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Možete li nam dati još neki
4 primer kada se zon -- komandant zone ili lokalni komandant
5 oglušio o savet koji mu je dala direkcija za operativne
6 poslove u glavnom štabu?

7 O. Ja mogu da navedem primer napada u -- u Beloj Crkvi, taj
8 napad je obavljen bez zelenog svetla ili odobrenja glavnog
9 štaba.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Kada je to bilo, koje godine?

11 O. 1998. Ne znam da li je bilo u avgustu, ili u nekom drugom
12 mesecu, kada je izvršen napad u Bjelačevci [ako je prevodilac
13 dobro čuo] i tada je -- tada komandant zone nije tražio
14 odobrenje direkcije za operativne poslove.

15 PREVODILAC: [Prevod] Prevodioci napominju da se radilo o
16 napadu na otvorenom kopu.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, kasnije možete li nam dati još
18 neki takav primer?

19 O. Ne znam. Ja se ne sećam. Bilo je drugih takvih slučajeva.

20 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je to bio čest problem
21 tokom rata, ili se pak situacija promenila 1999. nakon
22 reorganizacije koja je izvršena u novembru 1998, kada je
23 reorganizovan glavni štab i OVK uopšteno. Da li se to
24 promenilo?

25 O. To je bio stalni problem do kraja rata. Ali, nije bilo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 56

1 operativnih dejstava poput onih koje su se ranije dešavali.
2 Takvih više nije bilo, ili barem ih je bilo manje, ali ne mogu
3 da se setim nekog konkretnog događaja.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. G. Zyrapi, sada bih prešao
5 na jednu drugu temu o kojoj vas je odbrana Thaçi i potom
6 odbrana Selimi ispitivala tokom unakrsnog ispitivanja.

7 Vi ste potvrdili da u leto 1998, kada je izneto da su
8 srpski civili oteti prilikom napada na Orahovac, vi ste
9 potvrdili da niste imali mogućnost da uhapsite na primer
10 komandanta zone, zato što niste imali vojnu policiju na
11 raspolaganju, kao načelnik direkcije za operativne poslove. Da
12 li se toga sećate?

13 O. Da.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Vi ste potvrdili dok su vas
15 unakrsno ispitivale odbrana Thaçi i Selimi, da vi i glavni
16 štab niste preduzimali nikakve disciplinske mere, budući da
17 niste imali odgovarajuću strukturu da to učinite. I to se može
18 pronaći na stranici transkripta 17589. Citiram:

19 "Sve što smo na posletku mogli da uradimo, je da smenimo
20 datog oficira sa komandnog položaja." Kraj citata.

21 Da li se sećate da ste to rekli tokom unakrsnog
22 ispitivanja?

23 O. Da.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Interesuje me sledeće, g. Zyrapi.
25 Da li znate, da li je bilo oficira ili vojnika koji su bili

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 57

1 smenjani nakon što ste saznali da su srpski civili oteti?

2 O. Kad se radi o tome i o celokupnom slučaju Orahovca, ja
3 sam objasnio ko je to sve pokrenuo. Kao preliminarna mera
4 protiv komandanta koji je bio na čelu lokalnog štaba u
5 Orahovcu, mi nismo mogli da preduzmemo ništa, zato što je on
6 ubijen tokom borbi u Orahovcu. Tako da, protiv njega nisu
7 preduzete nikakve mere, jer nije više bio živ.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ako se ne varam, vi ste odbrani
9 Selimi, 10. jula ove godine na strani 17933 transkripta rekli,
10 da ta otmica srpskih civila, a g. Roberts je rekao da se
11 radilo o zatvorenicima, vi ste rekli da se o tome nije
12 govorilo u glavnom štabu i da vi to niste razmatrali kao
13 članovi glavnog štaba?

14 O. To je tačno.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li kažete da se zapravo uopšte
16 nije razmatralo da li su te optužbe na račun OVK bile istinite
17 ili ne?

18 O. Nije se o tome uopšteno govorilo, barem govorim u svoje
19 ime, jer od početka napada na Orahovac pa do septembra, bilo
20 je više ofanziva koje su išle jedna za drugom, i nismo imali
21 vremena da se bavimo tim stvarima u tom trenutku.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste se vi lično raspitali
23 da li su te optužbe istinite?

24 O. Ne. Najpre, ja nisam za to znao. A, kada sam saznao, bilo
25 je suviše kasno da se dalje raspitujem.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 58

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li su članovi glavnog štaba
2 koliko je vama poznato razgovarali u avgustu 1998, nakon što
3 su te optužbe postale poznate u javnosti, kako ste rekli, ili
4 da li se kasnije razgovaralo u glavnom štabu o tome ko je bio
5 odgovoran za tu navodnu otmicu srpskih civila?

6 O. Ne. Kao što sam rekao, u avgustu je bilo konstantnih
7 napada i ja nisam imao ni vremena ni mogućnosti da se time
8 bavim.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, vi ste u trećem delu,
10 na strani 14 razgovora koji ste vodili sa tužilaštvom, rekli
11 da ste čuli za navode, da su srpski civili bili oteți u
12 medijima, krajem avgusta 1998, i da ste za to saznali, zato
13 što je OVK dala izjavu u kojoj je to porekla.

14 Te me stoga interesuje, kako je moguće da su te optužbe
15 poricane, ukoliko nije bilo resursa da se sprovede istraga o
16 tome da li su one istinite ili ne i ukoliko se u glavnom štabu
17 nije vodio razgovor o tome, barem koliko je vama poznato, kako
18 je moguće da su te optužbe poreknute, ukoliko niko nije mogao
19 da utvrdi da li u njima ima istina -- istine ili ne, ili se
20 radi samo recimo o srpskoj propagandi, na primer?

21 O. Kao što sam već rekao, ja nisam bio u mogućnosti da se
22 time bavim, zbog ofanzive koja je bila u toku. Ja nisam mogao
23 da čujem da li se -- da li su članovi štaba o tome govorili i
24 da li je izdato neko mišljenje ili data izjava.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da razjasnimo. Ja nisam govorio o

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 59

1 vama lično. Nisam mislio na vas i nisam rekao da je trebalo da
2 vi se raspitate. No, nije bitno, idemo dalje.

3 G. Zyrapi, vi ste 4. jula ove godine odgovarajući na
4 pitanja odbrane Thaçi, govorili o ulozi Azema Syle kao glavnog
5 komandanta OVK. I vi ste rekli da kao načelnik štaba, da ste
6 primili naređenje -- primali naređenja od g. Syle, kada je g.
7 Syla bio u zemlji i kada je mogao da vam ih pošalje. To je na
8 strani transkripta 17627.

9 Da li se sećate da je o tome bilo reči 4. jula, kada vas
10 je ispitivala odbrana Thaçija?

11 O. Da.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Kada g. Syla nije bio na Kosovu,
13 koliko ste često dobijali naređenja ili uputstva od njega? Da
14 li je to bilo svakodnevno, ili jednom nedeljeno ili jednom
15 mesečno? Koliko je on često vama mogao da uputi naređenja?

16 O. On to nije mogao često da radi. Ja nisam mogao da dobijem
17 često uputstva od g. Syle, naročito u novembru i decembru, on
18 je samo jednom navratu bio na Kosovu kada smo se sastali i
19 kada sam dobio uputstva od g. Syle. Pre toga, kada sam bio u
20 Albaniji u novembru, jesmo razgovarali o nekim internim
21 pitanjima, ali potom u januaru i februaru, nisam bio u
22 kontaktu s njim. Onda je otišao u Rambuje i video sam ga kad
23 se vratio iz Rambujea.

24 Ako je nešto moralo da se pošalje u pismenom obliku, to
25 je onda slato posredstvom kurira, i bilo je potrebno dva do

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 60

1 tri dana da mi to dobijemo, sve zavisi kako je kurir putovao i
2 na taj način smo dobijali naređenja, savete ili uputstva od
3 glavnog štaba i bili smo retko kad u kontaktu.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dok ste još bili na Kosovu,
5 drugim rečima, pre septembra, pre nego što ste otišli, a g.
6 Syla tad je bio u Albaniji, da li ste primali telefonske
7 pozive od njega, da li vas je zvao?

8 O. Ne. Ne pre nego što sam otišao u Albaniju, zato što nisam
9 imao telefon i očigledno je da nisam mogao da budem u
10 telefonskom kontaktu s njim.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Upravo ste rekli da je g. Syla
12 došao na Kosovo i da je bio u zemlji. Tokom razgovora sa
13 tužilaštvom, u četvrtom delu, na strani 7 i na sledećim
14 stranicama, vi ste rekli da je bio na Kosovu u avgustu, dakle
15 da je g. Syla bio na Kosovu u avgustu 1998, zatim u decembru
16 tokom nedelju ili dve, potom u januaru 1999, tokom četiri, pet
17 dana i u februaru 1999, tokom dva dana pre i dva dana nakon
18 Rambujea. Da li ostajete pri tome što ste rekli?

19 O. Da. Koliko se sećam, da za avgust, da za decembar. U
20 januaru je došao nakon događaja u Rečku i znam da je bio tamo
21 pre nego što je otišao u Rambuje i kada se vratio iz Rambujea
22 u februaru. I onda sam ga ponovo video kada sam ja otišao u
23 Albaniju.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U razgovoru sa tužilaštvom u 14.
25 delu, na tim istim stranicama 7, i sledećim stranicama, vi ste

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 61

1 rekli da niste videli g. Sylu u junu i julu 1998, i baš kao
2 što ste maločas rekli, vi ste se sa njim sastali u Tirani, u
3 septembru 1998. Da li je to tačno?

4 O. U junu, julu ga nisam video na Kosovo, u avgustu jesam i
5 potom ponovo u septembru kada sam otišao u Albaniju.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Koliko ste se često sastajali sa
7 g. Sylom, kada je bio na Kosovu? Otprilike, da li ste ga
8 viđali svaki dan, ili ste ga videli samo jednom ili dvaput
9 tokom njegovog boravka na Kosovu?

10 O. Kada je bio na Kosovu, nisam ga često viđao. Verovatno
11 smo se videli jedan ili dva dana, sve zavisi koliko je dugo
12 ostajao na Kosovu, jer on nije ostajao dugo. Obično je ostajao
13 dva, tri, četiri dana, sve zavisi od situacije na terenu. I
14 tokom tog perioda, možda sam ga viđao jednom, dvaput.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Pređimo sada na drugu
16 temu. G. Zyrapi, na stranicama 17631 i 17632 transkripta, vi
17 govorite o komunikaciji između glavnog štaba i komandanata
18 zona i vi kažete da novem -- do novembra 1998, vama i glavnom
19 štabu je bilo teško da budete u kontaktu sa komandantima zona.

20 U razgovoru sa tužilaštvom u 14. delu, strana 11, a
21 mislim da vam je g. Mišetić citirao ovaj pasus danas. Vi ste
22 rekli da od juna do novembra 1998, ste raspolagali samo
23 *Motorola* telefonima, koja je bila kratkog dometa. Da li se
24 sećate da ste to rekli tužilaštvu tokom razgovora koji ste
25 vodili sa tužilaštvom?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 62

1 O. Da.

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li su ti aparati marke
3 *Motorola* bili radio aparati ili mobilni telefoni?

4 O. To su bili radio aparati kojima smo se služili u to
5 vreme, kraće frekvence.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Koji je bio domet tih aparata, da
7 li se sećate?

8 O. Sve zavisi od releja. Obično je domet bio 5 do 10
9 kilometara, ne više.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Vi ste danas rekli da vi lično
11 niste imali telefon, mobilni telefon. Da li ste imali radio
12 uređaj, poput *Motorole*? Govorim o letu 1998.

13 O. Da. Imao sam *Motorolu*, ali ne i telefon.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste videli da su drugi
15 vojnici OVK se služili mobilnim telefonima u to vreme?

16 O. Ljudi jesu imali mobilne telefone, sve zavisi odakle su
17 ih nabavili, ali ja nisam video da su videli satelitske
18 telefone.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ja sam mislio na obične mobilne
20 telefone. Kažete da ste videli da su ljudi se služili mobilnim
21 telefonima, je l' ste to rekli?

22 O. Da. Imali su mobilne telefone, dakle lične telefone, a
23 satelitski telefoni su drugačiji, kao što sam rekao
24 odgovarajući na pitanje tužioca. Ti telefoni su nalik *laptop*
25 računara [kao što je prevedeno]. I da, bilo ih je kasnije, ali

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 63

1 u vreme o kom sada govorimo, neki ljudi jesu imali lične
2 mobilne telefone, ali ne satelitske.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da nešto razjasnimo. Vi niste
4 imali svoj lični mobilni telefon u to vreme. Je li tako?
5 O. Nisam.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. G. Zyrapi, moja sledeća
7 pitanja odnose se na dokaz 1D00029-ET.

8 Molim da se ovaj dokaz prikaže na ekranu. Hvala.

9 G. Zyrapi, da li se sećate da vam je Thačijeva odbrana
10 prikazala ovaj dokument i da ste s njima o tom dokumentu
11 razgovarali 4. jula 2024, a mislim da su vam i drugi timovi
12 odbrane predočavali ovaj dokument?

13 O. Da.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U tački 4. piše:

15 "Hapšenje i lišavanje slobode ili zatvaranje lica bez
16 naređenja komandanta brigade ili komandanta na višem nivou se
17 zabranjuje, osim u slučajeva [sic] -- osim u slučajevima
18 kritičnih borbenih situacija, ili u slučajevima kada se vrše
19 različita krivična dela nad pripadnicima OVK nad pojedincima
20 ili nad civilnim organima vlasti." Vidite li to?

21 O. Da.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Odgovarajući na pitanja g.
23 Mišetića, vi ste rekli da je bilo pritužbi i da je zbog toga
24 donesena ova odredba sa ciljem da se disciplinuju svi vojnici,
25 a naročiti on -- naročito oni koji nisu potpuno bili ustrojani

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 64

1 pod komandantom. Da li je to tačno? Sećate li se toga?

2 O. Da, to je tačno.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Radi zapisnika, pozivam se
4 na stranicu 17640 zapisnika.

5 U tački 6 ovog naređenja, izričito se pominje vojni sud.
6 Vi ste potvrdili da ukoliko se sumnjalo da je neko
7 kolaboracionista, ta -- hteli ste da takva osoba bude upućena
8 pravnom odeljenju, kako bi ono preduzelo odgovarajuće korake.
9 Da li je to tačno?

10 O. Da. Pravnom sektoru, kako bi se preduzele dalje mere.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Moje prvo pitanje sa ovim u vezi
12 je sledeće. Možete li ponovo da nam kažete ko je obrazovao
13 vojni sud ili vojne sudove, ukoliko ih je bilo više. Da li je
14 to bio g. Sokol Dobruna?

15 O. Posle ovoga, jer u vreme kada je napisano ovo naređenje,
16 pravni sektor je i dalje bio u procesu osnivanja. Međutim,
17 kasnije, na čelu pravnog sektora je bio Sokol Dobruna i on je
18 ovo uveo.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] 4. jula 2024. godine, rekli ste
20 da je g. Dobruna postavljen na svoj položaj na predlog glavnog
21 komandanta Azema Syle i na predlog komandanta zone iz koje je
22 bio g. Dobruna, odn. Ramusha Haradinaja. To stoji na stranici
23 zapisnika 17642.

24 Prilikom unakrsnog ispitivanja krasniqijeve odbrane, 11.
25 jula 2024. na stranici 18084 zapisnika, izjavili ste sledeće,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 65

1 citiram:

2 "P. U prošli četvrtak, g. Mišetić vas je ispitivao o
3 postavljenju g. Dobruna na funkciju u novembru 1998, i vi ste
4 izjavili da je glavni komandant Azem Syla doneo odluku da se
5 imenuje g. Dobruna."

6 "A, onda vas je branilac g. Krasniqi pitao 11. jula
7 2024. godine."

8 "Da li se sećate toga?"

9 Vi ste odgovorili:

10 "Da."

11 "P. Dokument ove vrste, u slučajevima kada ga je
12 potpisivao g. Krasniqi, on je samo zapravo formalno potpisivao
13 odluku koju je prethodno doneo glavni komandant. Da li je to
14 tačno?"

15 Vi ste na to odgovorili da:

16 "Jeste."

17 Molim sada sudskog službenika da se na ekranu prikaže
18 dokazni predmet P1175 u verzijama na engleskom i na albanskom.
19 Ponavljam, u pitanju je dokazni predmet P1175.

20 G. Zyrapi, ovako glasi prevod na engleski datog
21 dokumenta, prvi stav:

22 "Na sastanku održanom 12. novembra 1998, na osnovu
23 potrebe da se izvrši reorganizacija ustrojavanje i
24 institucionalazija na višem nivou, glavni štab donosi sledeću

25 Odluku:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 66

1 1. Sokol Dobruna iz Đakovice po zanimanju pravnik,
2 postavlja se na položaj načelnika pravosudnog sektora u
3 kabinetu komandanta glavnog štaba OVK."

4 Samo da nam bude jasno kako glasi vaš iskaz s ovim u
5 vezi. Ko je doneo odluku da se imenuje Sokol Dobr Dobruna, da
6 li je to bio glavni štab, putem glasanja ili koncenzusa, ili
7 je to bio Azim [kao što je prevedeno] Syla -- Azem Syla, kao
8 glavni komandant ili pak neko od njegovih zamenika?

9 O. Prilikom sastanka koji je održan u novembru radi
10 reorganizacije, prisustvovali su svi članovi glavnog štaba
11 OVK. I tražilo se da se jedno iskustno liste [sic] -- postavi
12 na taj položaj i od komandanta zona na sastanku traženo da
13 predlože različite ljude koje su poznavali. Navodno --
14 naravno, u tome je igrao ulogu i glavni komandant, jer je ta
15 služba bila u sastavu njegovog kabineta i tako su stvari
16 funkcionisale.

17 Od komandanata zona se tražilo da iznesu predloge,
18 komandant operativne zone Dukađin je predložio g. Dobrunu, jer
19 je on bio aktivan na tom području i kao što sam rekao, dakle,
20 njega je predložio komandant zone Dukađin, taj predlog je
21 upućen u štav [sic] -- od glavnog komandanta se tražilo
22 mišljenje i onda je odobreno da g. Dobruna bude postavljen u
23 pravni sektor i tako je na kraju i bilo.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, da li je glavni štab glasao,
25 odn. da li su njegovi članovi glasali, pre nego što je predlog

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 67

1 upućen glavnom komandantu?

2 O. Ne. Nije bilo tu ničega posebnog. Iznesen je predlog.

3 Glavni komandant je doneo odluku i izdao naređenje u tom
4 smislu. Ništa se tu posebno nije događalo. Nije bilo glasanja,
5 niti je bilo drugih predloga.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Sada bih želeo da pređem
7 na jedno drugo pitanje.

8 Kažete da je vojni sud koji se pominje u tački 6
9 prethodnog dokaznog predmeta, takođe bio obrazovan, kako bi se
10 bavio pitanjem kolaboracionista, odn. to je jedan od razloga
11 zbog kojih je bio obrazovan. Da li je to tačno?

12 O. Da.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I da li je sistem vojnih sudova
14 uopšte uzev, trebalo da se bavi i civilnim kolaboracionistima?
15 Dakle, licima koja nisu bili pripadnici OVK?

16 O. Pa, mi nismo imali drugo pravno odeljenje, nismo imali
17 odeljenje za civilne pravne poslove na Kosovu u to vreme. Ovo
18 je bio jedini sektor koji je mogao da se bavi i civilnim i
19 vojnim slučajevima te vrste.

20 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Koliko je vama poznato, u kolikom
21 broju predmeta se sudilo pred vojnim sudovima, civilima, odn.
22 ci -- kolaboracionistima koji su bili civili, ili nisu bili
23 pripadnici OVK?

24 O. Mislite po obrazovanju te institucije?

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da, naravno. Po njenom

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 68

1 obrazovanju?

2 O. Ne znam koliki je bio broj [sic] -- broj predmeta. To bi
3 trebalo da zna Sokol Dobruna. Ja se nisam bavio tom tematikom.
4 Mogao sam samo da dam savete u vezi sa održavanjem i
5 bezbednošću, ali ne znam koliki je bio ukupni broj obrađenih
6 predmeta.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Tokom prve nedelje svog
8 svedočenja ovde u sudnici, a takođe i tokom unakrsnog
9 ispitivanja koje je vodila Krasniqijeva odbrana, govorili ste
10 o slučaju dvoji -- dvojice srbijih [sic] -- srpskih drvoseča,
11 koji su navodno bili oteți i zlostavljani u februaru 1999.
12 Jedan od njih dvojice je preminuo dok je bio u zatvoru. Da li
13 se sećate tog slučaja i da ste o tome razgovarali i sa
14 tužilaštvom i sa odbranom?

15 O. Da. Sećam se tog slučaja?

16 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Znate li, da li je kasnije vođena
17 istraga o tim licima koja su bila odgovorna za zatvaranje i
18 zlostavljanje dvojice drvoseča. Da li je OVK sprovela istragu
19 i kaznila odgovorne?

20 O. Ne. Ja to ne znam. Ne znam kakve su mere preduzete i šta
21 je učinjeno.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li vas je g. Dobruna ili neko
23 drugi iz pravnog sektora obavestio o istrazi koja se vodi ili
24 o disciplinskim merama koje su izrečene u vezi sa tim
25 slučajem, slučajem dvojicem drvoseča, ili u vezi sa nekim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 69

1 drugim slučajevima otmice i zlostavljanja civila?

2 O. Ne. Ja o tome nemam nikakvih saznanja.

3 G. EMMERSON: [Prevod] Izvinjavam se. Imamo grešku u
4 zapisniku. Kada je u pitanju pitanje sudije Barthea, umesto
5 "vi ste bili", treba da stoji na početku prethodnog pitanja
6 sudije bartha "da li ste bili".

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Tako je. U pravu ste. Hvala, g.
8 Emmerson.

9 G. Zyrapi, razlog zbog kojeg vam postavljam ovo pitanje
10 jeste zbog nečeg što ste izjavili u predmetu Milošević, a i
11 ovde, u sudnici, na stranici zapisnika 17627 i 8. Vi ste naime
12 rekli, da su vaše dužnosti u svojstvu načelnika štaba
13 obuhvatale između ostalog i izricanje disciplinskih mera. Zbog
14 toga vas pitam, da li ste vi o ovome bili informisani ili
15 niste. Vi kažete da niste, da o tome niste imali saznanja. Je
16 li to tačno?

17 O. To je tačno. Ja o ovoj tematici nisam bio informisan i ne
18 znam da li su preduzimate mere ili nisu.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, ko je bio odgovoran za nadzor
20 načina na koji je sud, vojni sud radio?

21 O. Komanda. Komanda i kabinet komandanta.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, praktično govoreći,
23 kako je g. Sylla mogao da nadzire rad pravnog sentara [sic] --
24 sektora, kada je on u to vreme bio u Albaniji, uglavnom, veći
25 deo vremena, a kada njegov zamenik, jedan od njegovih zamenika

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 70

1 nije bio raspoloživ. Da li su jedan ili obojica zamenika
2 komandanata bili onda odgovorni za ovo?

3 O. Pa, u odsustvu komandanta, tu su zamenici i oni obavljaju
4 posao i nadziru sektor.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li to važi za obojicu
6 zamenika, ili samo za jednog, a ako je samo jedan u pitanju,
7 koji je od njih bio nadležan da nadzire pravni sektor?

8 O. Obojica. Ali uglavnom, zamenik Jakup Krasniqi, jer je on
9 bio bliže.

10 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Sada bih želeo da pređem na nešto
11 drugačiju temu i da pitam, ko je bio na čelu direkcije za
12 vojnu policiju, pošto je ona osnovana?

13 O. Po osnivanju te direkcije za vojnu policiju, na njenom
14 čelu je bio Fatmir Limaj. On je bio postavljen na taj položaj.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je još neko drugi bio
16 zadužen za direkciju vojne policije, pre nego što je g. Limaj
17 postao načelnik te direkcije?

18 O. Ne. Zato što ta direkcija nije postojala pre tog vremenskog
19 perioda koliko je meni poznato. Ona je obrazovana prilikom
20 reorganizacije štaba Oslobodilačke vojske Kosova.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Razumem. Dakle, g. Limaj je bio
22 prvi načelnik direkcije vojne policije u glavnom štabu. Da li
23 je to tačno?

24 O. Jeste, to je tačno.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, šta je g. Limaj radio pre nego

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 71

1 što je stao na čelo direkcije vojne policije. Da li je on
2 igrao nekakvu drugu ulogu pre toga u redovima OVK?

3 O. Da. Pre nego što je postao načelnik direkcije vojne
4 policije, on je komandovao 121. brigadom.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Možete li još jednom da nam
6 ponovite, ko je postavio g. Limaja na čelo direkcije za vojnu
7 policiju?

8 O. Posle reorganizacije glavnog štaba, mi smo tražili
9 predloge, koga treba postaviti na taj položaj. Ne znam ko je
10 njega predložio, no on je smešten u direkciju za vojnu
11 policiju. I to se događalo, odn. to se dogodilo tokom
12 reorganizacije glavnog štaba OVK.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, načelno govoreći, praćena
14 je ista procedura kao i kao kada je izvršeno postavljenje g.
15 Dobrone. Je li to tačno?

16 O. Da, to je tačno.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Možete li da nam kažete kada je
18 tačno on postavljen na tu funkciju?

19 O. Kada je došlo do reorganizacije glavnog štaba OVK, nisam
20 siguran da li je u pitanju novembar mesec ili neki kasniji
21 datum, 12. oko 12. Je počela reorganizacija. Ja mislim da je
22 do njegovog postavljenja došlo negde u novembru, ali ne znam
23 tačan datum.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, da li vam je poznato,
25 da li je g. Limaj već bio na čelu direkcije za vojnu policiju

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 72

1 i pre nego što je zvanično postavljen na tu funkciju?

2 O. Pa, ne znam kako je on zvanično morao da preuzme taj
3 položaj, pre nego što je optočela reorganizacija glavnog
4 štaba. Koliko je meni poznato pre reorganizacije nije bilo
5 direkcije za vojnu policiju. Da je takva re -- da je takva
6 direkcija postojala, na bih je bio video. Prema tome, koliko
7 je meni poznato, ja ne znam da je bilo ko bio na čelu te
8 direkcije pre njegovog imenovanja?

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Samo da budem jasan, ja ne
10 govorim o tome da je on pre toga bio zvanično postavljen na
11 funkciju, ja govorim o tome da li je on u praksi obavljao taj
12 posao. I da vam objasnim zbog čega to pitam, na stranici 17836
13 zapisnika, složili ste se sa veselijevom odbranom, da premda
14 g. Kasumi nije bio formalno postavljen na položaj zamene g.
15 Veselija, na čelu direkcije za obaveštajna pitanja, odmah na
16 početku, već u aprilu 1999, on je međutim u tom periodu već
17 obavljao neke funkcije povezane sa obaveštajnim radom i pre
18 svog zvaničnog imenovanja.

19 Pitam se da li je isto bilo tačno, ili je moglo da bude
20 tačno i kada je u pitanju g. Limaj i njegovo rukovodstvo
21 vojnom policijom?

22 O. Ja nisam imao sličnih saznanja. I on nije obavljao takve
23 dužnosti.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Da li vam je poznato, jesu
25 li sa nižih nivoa u zoni, pristizale tužbe neposredno u glavni

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislím Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 73

1 štab. Na primer, da li ste vi čuli da se vojna pole [sic] --
2 na nivou brigade obraća neposredno direkciji vojne policije,
3 pošto je ova naravno osnovana, ili na primer, da li je
4 sekretarijat za obaveštajne poslove na nivou brigade
5 neposredno referisao direkciji za obaveštajna pitanja, bez
6 podnošenja izveštaja njihovim -- komandanata zona. Da li ste
7 čuli za takve pritužbe, da su se takve stvari dešavale?

8 O. Kada je počela reorganizacija, mnogi ljudi koji su bili
9 na položajima i na različitim zadacima, nisu znali kakve su
10 njihove dužnosti i obaveze. Bilo je takvih koji su znali šta
11 treba da rade, a bilo ih je opet i koji nisu.

12 Sektori za obaveštajne ili obaveštajne i
13 kontraobaveštajne poslove na nivou zone, su podnosili
14 izveštaje komandantima brigada, međutim, ako štab traži
15 informacije u vezi sa kretanjem i položajem neprijateljskih
16 strana, takve informacije su mogle biti poslate neposredno u
17 glavni štab, međutim, sektori je trebalo da referišu
18 komandantima brigada, a ne da se obraćaju višim instancima
19 [kao što je prevedeno]. Nije trebalo neposredno da referišu
20 odgovarajućem sektoru na nivou glavnog štaba.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste čuli za pritužbe, da u
22 vreme dok je komandant Drini bio komandant operativne zone, da
23 su ljudi sa nižeg dela hijerarhijske letvice [sic] referisali
24 neposredno glavnom štabu, ne podnoseći izveštaje komandantu
25 Driniju?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 74

1 O. Da. Bila je jedna pritužba te vrste. To se posebno obav -
2 - odnosilo na obaveštajne i kontraobaveštajne poslove. Ne znam
3 kome je on podnosio izveštaje a kome nije, kada je preuzeo
4 dužnost, ali u svakom slučaju, nije podnosio izveštaj licu
5 koje ga je zamenilo i onda je komandant zone preduzeo mere i
6 rešio pitanje referisanja, jer ljudi poput na primer g.
7 Qadrakua su postupali svojevolsjno.

8 Po njihovim rečima, trebalo je da budu obavestene druge
9 direkcije, a po pravilima, on nije trebalo da međusobno
10 saraduju jedni sa drugima, ali ne i da referišu jedni drugima.
11 Izveštaji je trebalo da budu upućivani komandantima zona i
12 onda prosleđivani uz hirerarhijsku lestvicu. Komandanti zona
13 trebalo je da proveru šta će se preneti kao informacija na
14 viši nivo. Dakle, jeste bilo takvih slučajeva i sa pritužbama,
15 ali takvi slučajevi nisu bili brojni.

16 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Moje sledeće pitanje se
17 odnosi na nešto što ste izjavili 8. jula 2024. godine,
18 prilikom unakrsnog ispitivanja odbrane Veseli.

19 Na stranici 17795 zapisnika, vi ste potvrdili da je
20 proces podele zadatka u glavnom štabu različitim pojedincima,
21 otpočeo 19 [kao što je prevedeno] -- 12. novembra 1998, i da
22 se on vremenom produžio. Sećate li se da ste to izjavili?

23 O. Da. Sećam se da sam to rekao.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Na sledećoj stranici zapisnika
25 1776 zapisnika, g. Emmerson vas je pitao da li ste vi u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 75

1 svojstvu načelnika štaba, odlučili da se g. Veseli postavi na
2 radno mesto u sferi obaveštajnih poslova i da se uputi u
3 Albaniju u novembru, kako bi prošao obuku. Vi ste na to
4 pitanje odgovorili ovako. Citiram:

5 "Ja sam u vezi s njim doneo odluku, da bude upućen --
6 [ispravka prevodioca] ja sam u vezi sa njim doneo odluku da on
7 bude upućen na obuku."

8 Nešto kasnije, na stranici zapisnika 17814, g. Emmerson
9 je izjavio sledeće, radi zapisnika, citiram:

10 "On je ubrzo po svom postavljenju upućen na obuku sa
11 albanskom obaveštajnom službom."

12 Vi ste na to odgovorili, kao i na još jednu sugestiju g.
13 Emmersona:

14 "Da, to je tačno."

15 Kako bi bilo sasvim jasno kako glasi vaš iskaz, da li je
16 tačno da ste vi postaviti g. Veselija na čelo direkcije za
17 obaveštajne poslove, odn. na radno mesto G2, u novembru 1998,
18 kao što je to izneo g. Emmerson?

19 O. Ne. To je mogao biti predlog, jer samo komandant izriče
20 postavljenja na položaje na čelu direkcija. Tačno je da sam ga
21 ja uputio na obuku, tako da je možda zbog toga došlo do zbrke.
22 Ja sam izneo predlog, to je tačno, ali ga je komandant
23 postavio na čelo direkcije za obaveštajna i kontraobaveštajna
24 pitanja.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U redu. Hvala. A, možete li da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 76

1 nam kažete, zbog čega ste predložili da g. Veseli preuzme
2 funkciju načelnika direkcije za obaveštajne poslove. Iz kog
3 razloga ste baš njega predložili?

4 O. Pa, zato što je on prethodno rukovodio direkcijom za
5 informativne poslove i kako bi se održao kontinuitet uprkos
6 reorganizaciji glavnog štaba, trebalo je on da nastavi sa
7 razvijanjem te direkcije. I to je razlog zbog kojeg sam ga
8 predložio.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Moje sledeće pitanje glasi
10 ovako, g. Zyrapi. Sudeći po stavu 17 iz beleške sa pripremnog
11 razgovora 2, vi ste rekli tužilaštvu tokom pripremnog
12 razgovora, da je u septembru -- od septembra do novembra 1999,
13 vaš izvor informacija o razvoju situacije na Kosovu, bio Azem
14 Syla, kao i Kadri Veseli. S tim u vezi, vas je dosta ukratko
15 ispitivala Krasniqijeva odbrana, a takođe danas i tužilaštvo.
16 Na stranici 6 privremenog zapisnika. Postavljeno vam je
17 sledeće pitanje, citiram:

18 "Da li ste vi bili u kontaktu sa Kadrijem Veselijem tokom
19 tog vremenskog perioda?"

20 Tužilac je mislila na period koji je išao od septembra do
21 oktobra 1998. I vi ste na to odgovorili:

22 "Imao sam kontakte sa Kadrijem Veselijem pre nego --
23 pošto sam se vratio u zapadne zemlje i mi smo započeli
24 pregovore, diskusije sa Bukoshijevom vladom, ali pre toga,
25 ne." Kraj citata.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 77

1 Mogu li najpre da vas pitam, g. Zyrapi, kada ste se vi
2 tačno vratili u pretpostavljam Albaniju?

3 O. Vratio sam se u Albaniju dolazeći sa zapada krajem
4 oktobra. Tačnog datuma se više ne sećam.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, pre nego što ste se vratili u
6 Albaniju, niste razgovarali sa Kadrijem Veselijem, nikad vas
7 nije zvao telefonom, niti se viz [sic] -- niti ste vi zvali
8 njega?

9 O. Koliko se sećam, nismo se sastajali u to vreme. Znam da
10 je poslednji telefonski razgovor bio krajem oktobra, kada je
11 Kadri Veseli mene nazvao i rekao mi da se vratim u Tiranu,
12 zato što je trebalo da vodimo neke razgovore i pregovore. To
13 je bio prvi telefonski kontakt između nas dvojice koliko se ja
14 sećam, a onda po mom povratku u Tiranu, mi smo se sastali
15 licem u lice i onda smo išli da razgovaramo sa Bukoshijevom
16 vladom.

17 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, kada ste se vratili u
18 Albaniju, o čemu ste razgovarali sa gospodinom [sic] -- g.
19 Veselijem?

20 O. Razgovarali smo o pregovorima. Nismo razgovarali o
21 internim stvarima, već smo razgovarali o pregovorima koje je
22 trebalo da otpočnemo sa Bukoshijevom vladom i o tome gde bi
23 trebalo da se nađemo na kojim lokacijama.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, razgovarali ste o
25 političkim stvarima?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 78

1 O. Tako je. U vezi sa pregovorima.

2 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, da li ste razgovarali o nekim
3 vojnim pitanjima, kao što je na primer situacija u jedinicama
4 na Kosovu?

5 O. Ne. Nismo razgovarali o situaciji na Kosovu. Mi smo samo
6 razgovarali o vojnim pitanjima i to kad smo otpočeli
7 pregovore, razgovore sa ministarstvima Bukoshijeve vlade.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Nisam siguran da je u transkriptu
9 tačno zabeležen vaš odgovor. Ovde stoji da ste vi rekli:

10 "Mi smo razgovarali o vojnim pitanjima, samo kad smo
11 otpočeli razgovore sa ministarstvima u okviru Bukoshijeve
12 vlade."

13 Dakle, jeste razgovarali o vojnim pitanjima, ali kasnije
14 --

15 G. EMMERSON: [Prevod] Časni sude, ja pokušavam da ne
16 kažem ništa što bi bilo kompromitujuće u prisustvu svedoka.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Možda je najbolje
18 da svedok izađe, da biste vi postavili pitanje.

19 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, ne radi se o prigovoru, već o
20 pojašnjenju, ali možda je bolje da to uradimo dok svedok nije
21 prisutan u sudnici.

22 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, g.
24 Emmerson.

25 G. EMMERSON: [Prevod] Što se tiče pregovora sa

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 79

1 Bukoshijevom vladom i g. Veseli i g. Zyrapi su učestvovali u
2 tim pregovorima. Uglavnom se radilo o vojnim pregovorima, jer
3 se razgovaralo o tome kako da se spoje dve oružane sile i ja
4 mislim da je tu nastala zbrka kod svedoka, jer ja mislim da
5 ste vi, časni sude, njemu postavili pitanje o političkim
6 pitanjima koji -- koja se razlikuju od vojnih pitanja, a
7 mislim da je zbrka nastala zbog toga, što jeste bilo nekih
8 razgovora o vojnim pitanjima, konkretno o spajanju različitih
9 vojnih snaga. O tome se razgovaralo sa Bukoshijevom vladom.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Videćemo da li
11 možemo to da razjasnimo sa svedokom. Molim da se svedok vrati
12 u sudnicu.

13 [Svedok nastavlja svedočenje]

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam, g.
15 Zyrapi. Nastavljamo sa pitanjima sudije Barthea.

16 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala.

17 I dobrodošli nazad u sudnicu, svedoče. Upravo mi je
18 rečeno da jeste bilo razgovora o nekim vojnim aspektima kada
19 ste vodili pregovore sa Bukashijevom [sic] -- Bukoshijevom
20 vladom, i da je to možda izazvalo zabunu kod vas.

21 Kad sam ja spomenuo vojna pitanja, interesovalo me je pre
22 svega, kakva je bila situacija sa vojskom, sa OVK jedinicama
23 na terenu na Kosovu u to vreme, i nisam sigurna -- nisam
24 siguran šta ste vi na to rekli. Mislim da ste rekli da o tome
25 niste diskutovali sa g. Veselijem kad ste se sreli u Albaniji.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 80

1 Je li to tačno?

2 O. Tako je.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ali, da li ste o tome razgovarali
4 po otpočinjanju pregovora. Da li ste razgovarali o situaciji
5 sa vojskom, sa vojnim snagama na terenu na Kosovu. Da li ste o
6 tome razgovarali vas dvojica, vi i g. Veseli?

7 O. Pa, ne u velikoj meri, zato što sam ja znao kakva je
8 situacija sa jedinicama na terenu na Kosovu do septembra i
9 očeku -- očekivali smo da će doći do promena u septembru i
10 oktobru i čekali smo da se vratimo na Kosovo na teren i da
11 dobijemo najnovije informacije o tome kako stoje stvari.

12 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I na osnovu razgovora sa g.
13 Veselijem, da li ste stekli utisak da je g. Veseli takođe bio
14 upoznat sa situacijom sa jedinicama na terenu?

15 O. Pa, ne. Mi o tome nismo uopšte razgovarali. Nismo
16 razgovarali o situaciji sa jedinicama na terenu. Ja mislim da
17 ni on nije znao kakva je situacija, kakvo je stanje sa
18 jedinicama na terenu na Kosovu.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, možete li mi reći zašto o tome
20 niste razgovarali, je li to nije bilo relevantno za vaše
21 pregovore sa Bukoshijevom vladom. Zar nije bilo relevantno
22 kakva je bila situacija sa jedinicama na terenu? Zar to nije
23 bio bitan faktor za razgovore?

24 O. Ne. To nije bilo relevantno pitanje, zato što diskusije
25 koje smo vodili, su se ticale toga, kako da nađemo mehanizam

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 81

1 da objedinimo Bukoshijeve jedinice, ili jedinice koje su bile
2 povezane sa Bukoshijem sa jedinicama koje su se nalazili --
3 nalazile na Kosovu i koje su bile pod drugom komandom. Dakle,
4 o tome smo razgovarali, ali nismo razgovarali o detaljima
5 situacije na terenu.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. G. Zyrapi, sada imam
7 nekoliko pitanja, nekoliko stvari koje sam hteo da razjasnim
8 sa vama. Prvo pitanje je to što je g. Rexhep Selimi pokušavao
9 da koristi jedinice za brzo delovanje glavnog štaba, kako bi
10 hapsio ljude.

11 Pre nego što odgovorite, samo da vas podsetim da ste u
12 odgovoru na pitanja tužilaštva na strani 17443 transkripta
13 rekli, da su ove jedinice za izviđanje i za brzo delovanje,
14 bile jedinice koje je Rexhep Selimi koristio kao glavni
15 inspektor jednom prilikom i to u selu na teritoriji zone
16 Paštrik i da je razlog bilo naređenje koje ste izdali vi, a to
17 je dokazni predmet P00901 na strani 6967 engleskog transkripta
18 i strani 6968 albanskog.

19 Mislim da nije potrebno da to prikažemo sad na ekranu.

20 Ali, tokom unakrsnog ispitivanja, Selimijeva odbrana vas
21 je pitala sledeće:

22 "P. Dakle, koliko ja razumem ovaj dokument, ovo
23 naređenje kojeg te vi izdali, očigledno je g. Selimi bio u
24 velikom iskušenju da upotrebi ovu jedinicu."

25 A vi ste odgovorili, između ostalog sledeće. Citiram:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 82

1 "...ja sam objasnio g. Selimiju da svrha ove jedinice
2 nije da se hapse ljudi, već je to jedinica koja treba uvek da
3 bude spremna za hitne intervencije."

4 G. Zyrapi, da li se sećate da ste ovo odgovorili?

5 O. Da. Sećam se. Tako je.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I moje pitanje je, da li je
7 Rexhep Selimi zapravo upotrebio ovu jedinicu ili samo pokušao
8 da je upotrebe [kao što je prevedeno]?

9 O. Jeste. Koristio je. Upotrebio je jedinicu. Jedinica je
10 bila u tom selu u disciplinske svrhe, a ne da bi vršila
11 hapšenja. Oni nisu vršili hapšenja uprkos tome, što ova
12 jedinica nije trebala za to da se koristi, zato što je
13 postojala jedinica vojne policije, ali pošto nije bilo vojne
14 policije, glavni štab je naredio da oni izvrše ove operacije.
15 Ove jedinice za izviđanje i jedinice za diverzantska dejstva i
16 za hitna dejstva su bile tamo upravo za neke hitne
17 intervencije u slučaju napada, ali ne da bi se bavili
18 disciplinskim prestupima ili da bi vršila hapšenja.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, o kojoj se to disciplinskoj
20 meri radilo i protiv koga je ona bila izrečena?

21 O. Pa, ova disciplinska mera se ticala vojnika i bila je
22 sprovedena u odnosu na vojnike koji su ušli u to selo, koje
23 nije bilo pod OVK kontrolom i onda je većina njih koristila
24 telefone na toj lokaciji, oni su razgovarali telefonima i
25 prenosili su obaveštajne pa -- podatke, koji su mogli biti

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 83

1 presretnuti od strane srpskih snaga. Dakle, šetali su se u
2 uniformama po tom selu i radili sve ove nedozvoljene stvari,
3 tako da su protiv njih preduzete disciplinske mere. Od njih je
4 zahtevano da napušta [kao što je prevedeno] tu lokaciju i da
5 više ne koriste telefone kako bi prenosili vojne podatke i
6 vojne tajne OVK. Dakle, to je bio razlog za disciplinsku meru.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Mogu li da vas pitam, u čemu se
8 tačno sastajala ta disciplinska mera. Jesu li oni oduzeli te
9 telefone, ili šta su uradili, ta jedinica za brza dejstva?

10 O. Pa, ne. Oni su uklonili vojnike iz tog sela, nisu mogli
11 da zaplene telefone, zato što se radilo o fiksnim telefonima
12 koji su bili vlasništvo seljana, ali su naterali te vonike da
13 napuste to selo.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, kako su ih naterali? Jesu li
15 ih silom uklonili ili kako?

16 O. U praksi, oni su smeli da koriste silu kako bi ih
17 uklonili. Oni koji su se odupirali, koji -- koji su pružili
18 otpor i nisu se povinovali naređenju su bili uklonjeni, ali
19 nije bilo hapšenja. Disciplinska mera je bila na ovaj način
20 sprovedena.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, da li znate ko je naložio tu
22 meru, tu disciplinsku meru?

23 O. To je bila odruka [sic] komandanta, a generalni inspektor
24 je kontrolisao te mere, a on je imao pravo da reaguje u ovoj
25 situaciji a ne ja.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 84

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Samo da budemo -- da nam bude
2 jasno, dakle ovu naredbu je izdao glavni komandant, a sproveo
3 je glavni inspektor, je li to tako bilo?

4 O. Pa, naređenje je stiglo iz komande, a generalni inspektor
5 po dobijanju informacije o ovim događajima, je preduzeo mere
6 na osnovu instrukcija koje je dobio od komandanta ili zamenika
7 komandanta.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam, g. Zyrapi. Još jedno
9 pitanje koje -- za koje je potrebno razjašnjenje meni i
10 ostalim sudijama je sledeće:

11 10. jula 2024. godine, na stranici 17977 do 978,
12 postavljeno vam je pitanje od strane odbrane Selimija o
13 saopštenju za štampu. To je dokazni predmet P00303. U tom
14 dokumentu se radi o hapšenju i zatvaranju dvojice pripadnika
15 člana LDK, Cena Deskua i Jakupa Kastratija. Da li se sećate da
16 ste o ovome razgovarali sa Selimijevom odbranom prošle
17 nedelje?

18 O. Da.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I tom prilikom vam je pokazan još
20 jedan dokument. Dokument P00300, gde se govori o dvojici
21 srpskih novinara, koje je OVK uhapsila 18. oktobra, kako se
22 navodi u tom dokumentu. Da li se i toga sećate?

23 O. Da.

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U delu 3 vašeg informativnog
25 razgovora sa tužilaštvom, kao i tokom unakrsnog ispitivanja od

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 85

1 strane krasniqijeve odbrane, 10. jula 2024. godine, vi ste na
2 strani 1803 transkripta rekli, da ste čuli za slučaj g.
3 Deskua i g. Kastratija, ali da ne znate ko je naložio njihovo
4 hapšenje. Da li ostajete pri tome?

5 O. Da, tako je. U vreme kada su oni uhapšeni, ja nisam bio
6 na Kosovu.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Na strani 37 dela 3 vašeg
8 razgovora sa tužilaštvom, vi ste rekli da ste razgovarali sa
9 članovima glavnog štaba OVK o slučaju g. Deskua i g.
10 Kastratija, kada ste postali načelnik štaba. Da li možete da
11 kažete panelu sa kim ste tom prilikom razgovarali?

12 O. U to vreme, pošto je bio pušten i pošto je počelo
13 restruktuiranje glavnog štaba, tada smo razgovarali o tome,
14 zato što ja nisam znao da su ta dvojica iz LDK bila zatvorena.
15 Dakle, tada sam se raspitivao, razgovarao sa njima o tome,
16 rečeno mi je o kakvoj se meri radilo, ali nije mi dato neko
17 jasno objašnjenje toga šta se desilo i kako se desilo. Dakle,
18 to je bio momenat kada je vođen taj razgovor, da sam ja saznao
19 da su ta dvojica bila zatvorena. Pored toga, nije bilo drugih
20 razgovora o tome.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, da li ste saznali o tom
22 slučaju na sastanku glavnog štaba, ili se radilo o privatnom
23 razgovoru sa nekim članom glavnog štaba, ili sa više njih?

24 O. Nakon što su ti ljudi pušteni, ova informacija je postala
25 javna, održan je sastanak u štabu i ja se ne sećam da li su

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 86

1 svi članovi štaba bili prisutni.

2 Ali, u tom trenutku sam postavio pitanje, jer u tom
3 slučaju, do tada nisam imao saznanja.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li se sećate ko je bio
5 prisutan na tom sastanku?

6 O. Ne sećam se.

7 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li se sećate da li je neko od
8 četvorice optuženih bio prisutan?

9 O. Obično su dvojica od optuženih bila na tom sastanku. Na
10 tim sastancima glavnog štaba. U to vreme, obično je tamo bio
11 g. Jakup Krasniqi i g. Rexhep Selimi. Njih dvojica su dolazila
12 na sastanke štaba u novembru i u decembru.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, šta je sa g. Thačijem? Vi ste
14 rekli u vašem razgovoru sa tužilaštvom, da ukoliko su g.
15 Kastrati i g. Desku bili uhapšeni zato što su bili članovi
16 stranke LDK, onda se radilo o političkom problemu. I na strani
17 39, dela 3 vašeg intervjuja, ste to rekli. Dakle, zar ne bi
18 bilo logično da i g. Thači kao politički predstavnik OVK bio
19 prisutan?

20 O. Koliko je meni poznato, on u to vreme još nije bio
21 predstavnik, niti je bio načelnik direkcije za politička
22 pitanja, u to vreme, još uvek bio zadužen samo za međunarodne
23 medije. E, sad, da li je on bio na sastanku ili nije bio, ne
24 znam. Kad sam ja došao, kad sam ja stigao, već je bilo počelo
25 restruktuiranje štaba i ja ne znam da li je to odeljenje

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 87

1 postojalo kao direkcija pre toga. Ja sam naveo kada je
2 formirana ta direkcija i koje zaduženje je imao g. Thaçi kada
3 je reč o medijima i međunarodnim odnosima.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] G. Zyrapi, na osnovu informacija
5 kojima mi raspoložemo, g. Kastrati i g. Desku su bili pušteni
6 27. novembra 1998. godine i ako se ja ne varam, vi ste rekli
7 da je sastanak održan pošto su oni pušteni. Dakle, posle 27.
8 novembra 1998. godine. Dakle, je li g. Thaçi već bio politički
9 predstavnik u tom trenutku?

10 O. U to vreme, dat je bio predlog da se formira direkcija za
11 politička pitanja, ali generalno, štab nije bio u kasnijem
12 obliku, a mi smo imali sastanak štaba 28. novembra, a
13 direktorati su počeli da funkcionišu posle restrukturiranja.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, da li ste sa nekim u okviru
15 štaba razgovarali o slučaju dvojice srpskih novinara, i
16 ukoliko jeste, sa kim?

17 O. Ne. Ne sećam se. Video sam ovaj dokument o dvojici
18 srpskih novinara koji mi je pokazan. Ja o ovome nisam
19 razgovarao, ali sam -- znam da sam čuo da su ova dvojica
20 novinara bila puštena.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, niste o tome razgovarali o
22 ovom slučaju dvojice srpskih novinara, ni sa kim u glavnom
23 štabu?

24 O. Ne, nisam.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ni sa jednim od četvorice

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: Bislim Zyrapi (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje sudski panel

Strana 88

1 optuženih, je li tako?

2 O. Pa, ja o tome nisam razgovarao. Nisam se bavio ovim
3 pitanjem.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam, g. Zyrapi. Ja nemam
5 više pitanja za vas.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Zyrapi, ovim
7 završavamo vaše današnje svedočenje. Molim vas da se vratite
8 sutra u sudnicu u 9:00h ujutru. Želimo vam prijatan dan i
9 zahvaljujemo se na svedočenju.

10 Sada možete izaći.

11 [Svedok napušta sudnicu]

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nastavljamo u 9:00
13 sati ujutru. O, oprostite, g. Emmersone [kao što je
14 prevedeno].

15 G. EMMERSON: [Prevod] Ne želim da vas ometam u radu, ali
16 bilo bi nam verovatno korisno da sagledamo kakav će biti naš
17 raspored do kraja nedelje. Mislim da to interesuje sve timove
18 odbrane.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, bilo bi odlično
20 ukoliko bismo mogli da završimo sa ovim svedokom ove nedelje.
21 Ja mislim da možemo. Mislim da sudija Mettraux ima pitanja i
22 sudija Gaynor.

23 G. EMMERSON: [Prevod] Da li to znači da ćemo završiti sa
24 radom sa ovim svedokom sutra na kraju dana?

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, mislim da nam

1 možda neće trebati ceo dan.

2 G. EMMERSON: [Prevod] Zato što imamo samo do 11:00h sati
3 u četvrtak.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, ja sam se
5 raspitao sa svedokom, da li bi on pristao da ostane još jednu
6 sednicu, u četvrtak, ali samo da bi završio svedočenje. Ja
7 mislim da to moramo da imamo na umu.

8 G. EMMERSON: [Prevod] Razumemo.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ako niko nema neko
10 drugo pitanje, završavamo sa radom. Nastavljamo sutra u 9:00h
11 ujutro.

12 --- Sednica se završava u 12:54 časova

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25